

VINERI · 17 DECEMBRIE 2004 · ANUL LIV NR. 51

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@axelero.hu

Colindul autentic românesc a răsunat pe străzile Giulei
Fără modificarea legii nu vom avea autoguvernare
Lupta cu morile de vânt

CALENDAR ORTODOX

20 decembrie, luni – Înaintea prăznuirea Nașterii după trup a Domnului; Sf. Sfințit Mc. Ignatie Teoforul.
21 decembrie, marți – Sf. Mc. Iuliana, Sf. Mc. Temistocle.
22 decembrie, miercuri – † Sf. Mare Mc. Anastasia; Sf. Mc. Hrisogon și Teodota.
23 decembrie, joi – Sf. 10 Mucenici din Creta; Cuv. Pavel și Naum.
24 decembrie, vineri – Sf. Mc. Eugenia. (Ajunul Crăciunului)
25 decembrie, sâmbătă – (†) **Nașterea Domnului – Crăciunul.**
26 decembrie, duminică – (†) Soborul Maicii Domnului; Sf. Sfințit Mc. Eftimie; † Cuv. Nicodim de la Tismana. **Duminica după Nașterea Domnului.**

Proverbul săptămânii

„În căldura frigurilor cuvântul nu prinde loc” – în tur-barea nordului, cuvântul de nimeni nu-i ascultat.
(„Proverbele Românilor”, Iuliu A. Zanne, vol. I, Editura Scara, București, 2004)

AGENDĂ

20 decembrie

1997 – miniștrii apărării din România și Ungaria au semnat, la Băile Felix, acordul bilateral în domeniul transporturilor militare, care reglementa transporturile rutiere și pe cale ferată dintre cele două părți.

21 decembrie

1375 – s-a stins din viață poetul italian *Giovanni Boccaccio* („Decameron”);

1883 – a apărut volumul „Poesii” de Mihai Eminescu, cu o prefață semnată de Titu Maiorescu, singurul tipărit în timpul vieții autorului.

1956 – a murit poetul *Nicolae Labiș*.

22 decembrie

1858 – s-a născut *Giacomo Puccini*, compozitor italian.

1889 – s-a născut *Nichifor Crainic* (Ion Dobre), scriitor, publicist și eseist, directorul revistei „Gîndirea”.

23 decembrie

1909 – s-a născut, la București, principesa Ileana, fiica regelui Ferdinand și a reginei Maria. După abdicarea regelui Mihai a părăsit România, obținând drept de rezidență permanentă în SUA, în 1956. După moartea tragică a uneia dintre fiicele sale, s-a călugărit, fiind cunoscută în lumea ortodoxiei cu numele de maica Alexandra.

24 decembrie

1818 – s-a născut *James Joule*, fizician britanic cunoscut pentru experimentele legate de căldură.

1871 – la Cairo, în Egipt a fost prezentată pentru prima dată opera „Aida” a compozitorului italian Giuseppe Verdi.

25 decembrie

Nașterea Domnului Iisus Hristos. Crăciunul.

1941 – s-a născut poetul *Ioan Alexandru*, autor a 30 de volume de publicistică și poezie (volume de poezie: „Imnele bucuriei”, „Imnele Putnei”, „Bat clopotele în Ardeal”).

1963 – A murit, la Paris, *Tristan Tzara* (pseudonim al lui Samuel Rosenstock), poet și eseist.

1989 – *Nicolae Ceaușescu*, dictator al României este executat, împreună cu soția sa, *Elena Ceaușescu*.

26 decembrie

Crăciunul. Soborul Maicii Domnului.

1962 – a murit *Radu Stanca*, poet, dramaturg, unul dintre inițiatorii Cercului literar de la Sibiu.

România

Traian Băsescu este noul Președinte al României

Adrian Năstase a pierdut pe mâna ungarilor

Surpriză de proporții la alegerile prezidențiale din România. Când nimeni nu se mai aștepta, Traian Băsescu a obținut victoria pe care probabil nici el nu o mai credea posibilă. Imediat după anunțarea rezultatului oficial, noul președinte a fost felicitat de Adrian Năstase și de președintele încă în exercițiu Ion

Iliescu, care l-a invitat să-l însoțească la Consiliul European de la Bruxelles pe data de 17 decembrie. În cel dintâi discurs, viitorul președinte s-a pronunțat extrem de dur împotriva corupției pe care o consideră prioritatea zero a mandatului său. Cea mai dificilă sarcină a sa și a grupării politice care l-a susținut, va fi însă alcătuirea noului Guvern având în vedere majoritatea parlamentară negociată de Uniunea PSD+PUR. Vor fi interesante mutările celor doi pionieri importanți din Parlament, UDMR și PUR. Aceștia din urmă au avut deja un discurs surprinzător,

reafirmându-și independența politică și doctrinară, când toată lumea se aștepta la un discurs de susținere a PSD. Deocamdată Marko Bela a anunțat că deocamdată rămâne alături de PSD, dar se pare că tocmai neascultarea UDMR a fost cea care a decis în favoarea lui Băsescu. Din totalul voturilor maghiarilor doar aproximativ 70% au mers spre Adrian Năstase. Aceasta este a doua trădare după cea de la alegerile locale, când UDMR-ul s-a grăbit să-și părăsească vechii colegi de coaliție și să se alăture noilor învingători.

Toma Iova

Aletea

Sărbătoarea locală a minorităților

Sâmbătă, 18 decembrie, la Aletea se vor sărbători minoritățile orașului. Cu ocazia „Zilei minorităților” primăria organizează un program cultural pentru românii, germanii, slovaci și rromii de-aici, în cadrul căruia se vor înmâna distincții pentru membri ai celor patru minorități din Aletea, mulțumindu-le cu aceasta activitatea din cadrul comunității. Distincțiile vor fi acordate pe baza propune-

rilor autoguvernărilor minoritare. După informațiile primite de la președintele *Ioan Selejan*, Autoguvernarea Românească a propus doi dansatori ai Echipii de Păstrare a Tradițiilor, *Roza Santău Rus* și *Ioan Bagy*.

Festivitatea va continua cu programul folcloric-cultural al minorităților, care va avea loc la Casa de Cultură, cu începere de la ora 15.00.

R. Pățaș

Protecția minorităților în Parlamentul European

În zilele trecute, la inițiativa deputatului socialist maghiar *Tabajdi Csaba*, s-a înființat în Parlamentul European corpul „Intergroup”, care are ca scop aprecierea situației minorităților naționale – informează cotidianul *Népszabadság*.

Grupul între fracțiuni va colabora în elaborarea regulamentelor juridice ale minorităților și în stabilirea sistemului de protecție ju-

ridică a minorităților din cadrul Uniunii Europene. Anul viitor Intergroup va face raport despre experiențele autonomiilor europene și va face propuneri pentru țările membre.

Președintele comisiei, alcătuită din 42 de membri, este *Tabajdi Csaba*, iar președintele-partener *Michl Ebner*, politician de naționalitate din Tirolul de Sud.

Rita Pățaș

DCMT

Tratative pe teme ecologice

În frunte cu ministrul de resort *Persányi Miklós*, o delegație de ecologi maghiari a dus o nouă rundă de tratative în capitala României. În timpul acestora partenerii au căzut de comun acord că euroregiunile vor trebui dezvoltate și în continuare. În acest sens, *László Tirják*, directorul Parcului Național Crișuri-Mureș a precizat importanța a trei hotărâri concrete, luate în urma tratatelor. În viitor, ambele țări vor sprijini dezvoltarea Parcului Național din zona Munților Bihorului și în continuare se va acorda o atenție sporită euroregiunii DCMT, iar în al treilea rând, se vor intensifica relațiile ecologice și turistice ale Ungariei cu regiunea Harghita, pentru ca în acest fel dezvoltarea bilaterală să depășească zonele de frontieră din ambele țări.

Edda Ilyés

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foiaia românească aparține autorilor. Foiaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Primul „Crăciun al Minorităților” la Giula

Sâmbătă, 11 decembrie, s-a organizat pentru prima oară la Giula „Crăciunul Minorităților”. La inițiativa lui Ștefan Oroian, cu sprijinul Corului românesc „Pro Musica” din Giula, s-a desfășurat această întâlnire a românilor și germanilor la Centrul Cultural Român. După informațiile primite de la domnul Oroian, deși ideea inițială a fost un concert de colinde cu participarea corurilor germane, slovace și române, până la urmă „Crăciunul Minorităților” s-a putut realiza cu o echipă a elevilor Liceului German de Naționalitate din Budapesta și Corul „Pro Musica”.

După cuvintele de salut ale directoarei Centrului, Maria Gurzău Czeglédi, și ale lui Reisz Ádám, președintele Autoguvernanii Germane din

Giula, s-a desfășurat programul elevilor germani, iar apoi românii au interpretat câteva piese din repertoriul lor bogat de colinde, conduși de maestrul Gheorghe Flueraș. Sceneta elevilor a conținut tradiții și momente de sărbătoare de Crăciun, încadrată în lumea bunicilor din Aletea și în zilele

secolului XX. Liceenii, pregătiți și instruiți de profesoarele Györfi Zsuzsanna, Kőbor Ágnes și Reith Krisztina, fac cunoștință cu obiceiurile a tot mai multe localități din Ungaria, unde trăiesc naționalități, așa că ei sunt obișnuiți cu astfel de programe minoritare – ne-a informat profesoara Györfi.

Despre inițiativa românească l-am întrebat pe Ștefan Oroian.

– Inițial am dorit să organizăm o zi a minorităților din județul Bichiș. La Bichișciaba se organizează în fiecare an „Crăciunul Minorităților”, inițiativă pe care am vrut să o preluăm și noi. Și de ce să nu facem și noi un Crăciun al minorităților. Am primit sprijin financiar de la Fundația „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” și am făcut-o. Am vrut să invităm un cor slovac, dar în ultimul moment s-au retras. Am încercat să luăm legătura cu un cor german, prin intermediari cunoscuți, doamna Edda Ilyés. Am și luat contactul cu două coruri de naționalitate germană de lângă Budapesta, dar nici unul nu s-a angajat să participe. Apoi Vera

Garami, membra corului nostru, a luat legătura cu profesoara Györfi Zsuzsanna din Budapesta, iar ei ne-au răspuns afirmativ la invitația noastră. Credem că a reușit bine întâlnirea, deci vrem să o organizăm și la anul.

– Corul dvs. are un repertoriu foarte bogat, în jur de 50 de colinde. La ce programe ați participat acum în preajma Crăciunului?

– Cu trei săptămâni în urmă am avut un program foarte reușit la Orăștie, unde, ulterior am aflat, am câștigat premiul mare al Concurșului organizat pentru coruri din întreaga Românie. Acolo am cântat colinde într-o biserică cu acustică nemai-pomenită. Următorul program a fost cel de azi, iar la 18 decembrie vom cânta în biserica ortodoxă din Apa-teu.

Rita Păcșu

Giulanii au fost colindați la Arad

Duminică, pe data de 12 decembrie, la Palatul Cultural, a avut loc un concert de colinde susținut de corul mixt și corul bărbătesc al Facultății de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad. Cu această ocazie, la invitația celor două coruri, de la Giula a sosit un grup de elevi de la Liceul Românesc „Nicolae Bălcescu”, însoțiți de dr. Maria Gurzău Czeglédi, precum și de alte profesoare, transportul fiind finanțat de către AȚRU. Oaspeții, imediat după sosire, au fost călăuziți de către studentul Hodrea Silviu Petrică la mănăstirea Gai, de lângă Arad. Aici s-a vizitat muzeul mănăstirii, unde s-a putut vedea impresionanta colecție de veșminte și icoane vechi ale unor pictori renumiți ca Nedelcu Popovici și Ștefan Tenetchi; acesta din urmă a pictat și în părțile noastre, în biserici ctitorite de macedoromâni – el însuși fiind de origine macedoromân – cea mai cunoscută fiind biserica din Bichiș. După aceasta, s-a vizitat biserica veche ce se află în curtea mănăstirii, cu o vechime considerabilă, de mai bine de 250 de ani, alături de biserica mănăstirii, a cărei pictură a fost renovată în anul 1995, precum și altarul de vară unde, pe vreme bună, se săvârșesc

sfintele slujbe la sărbătorile mari. După servirea mesei pregătite de maicile care viețuiesc în acest sfânt așezământ, s-a pornit înapoi spre Arad, unde urma să aibă loc concertul de colinde deja tradițional al studenților. Concertul, desfășurat în fața unui auditoriu foarte numeros, a început la ora 19, ora locală, prezentarea colindelor fiind făcută de către prof. dr. Vasile Vlad, profesor de morală la Facultatea de Teologie. Dânsul a vorbit despre obiceiul colindului la români și în creștinism făcând, pe parcursul programului, o adevărată incursivă în istoria colindelor.

Șirul colindelor pe scena special amenajată a fost început de corul bărbătesc, dirijat fiind de prof. dr. Mircea Buta, conducătorul ambelor coruri. Studenții au prezentat un program de colinde mai mult sau mai puțin cunoscute. Pe lângă coruri, au evoluat și soliști, cu foarte mare succes. După programul prezentat de corul bărbătesc, a durat mai bine de o oră, și-a făcut intrarea și corul mixt al Facultății de Teologie. Ei, de asemenea, au prezentat colinde foarte frumoase, tradiționale românești, unele din ele fiind cântate tot cu soliști. După ce s-a terminat programul, după mai bine de două ore,

grupul sosit de la Liceul Românesc a fost așteptat într-o sală special amenajată, pentru o mică agapă, elevii și profesorii având ocazia să stea de vorbă cu membrii corurilor.

Cu această ocazie, i-am luat un interviu domnului profesor dr. Mircea Buta, cel care a pregătit ambele coruri pentru acest concert.

– Domnule profesor, vă rog să prezentați, în câteva cuvinte, acest concert de colinde. Din câte știu se organizează în fiecare an.

– Da, acest concert este tradițional, Facultatea noastră de, 11 ani, în fiecare an, are această manifestare de credință și românească. La începuturile lui, concertul nostru a fost prezentat de către Prea Sfințitul nostru Părinte Episcop dr. Timotei

Seviciu, care ani la rând a făcut oficiile de prezentator. La început concertele au fost mai palide, au avut un conținut mai subțire, dar pe măsura dezvoltării anilor și numărului de secții crescând au început să crească și numărul de studenți și studenți. Așa au apărut cele două coruri: cel mixt și cel bărbătesc.

– Ați prezentat un repertoriu variat de colinde. Aveți doar colinde tradiționale românești, sau ați preluat asemenea cântece de Crăciun și de la alte popoare?

– Referitor la repertoriu, aș dori să spun că nu am abordat niciodată în acești ani colinde de la alte popoare. Repertoriul nostru se împarte după criterii absolute științifice. În fiecare an încercăm să aducem 30-

40% colinde noi. În repertoriul românesc existând sute și sute de colinde, acest concert are și o valoare educativă, trebuind să educe, nicidecum să repete mereu aceleași și aceleași colinde. Desigur, în partea a doua a concertului am preferat să cântăm colinde cunoscute și iubite de publicul nostru. Dar, ca de fiecare dată, și la acest concert 40% din repertoriu a fost nou.

– Referitor acum la oaspeții sosiți din Ungaria. A fost pentru prima dată că la acest concert de colinde a participat și un grup de profesori și elevi de la Liceul Românesc din Giula. De unde a pornit inițiativa de a invita românii de dincolo de hotare la acest concert?

– Despre românii de dincolo de hotare aș dori să spun câteva cuvinte, referitor direct la românii din Ungaria. Noi am fost de mult mai multe ori în Ungaria cu corul nostru. Aș dori să menționez vizita în Ungaria a Patriarhului nostru, a Prea Fericitului Părinte Teoctist, pe care l-am însoțit și am dat răspunsurile la Sfânta Liturghie oficiată de către Prea Fericitul Părinte Patriarh. Apoi, am cântat la înscăunarea Prea Sfințitului Părinte Episcop Sofronie, precum am avut și alte vizite și manifestări la diferite parohii ortodoxe românești.

(Continuare în pagina a 4-a)

Colindul autentic românesc a răsunat pe străzile Giulei

Odată cu apropierea Crăciunului au sosit și colindătorii, care duc la case vestea cea bună a nașterii Mântuitorului Isus Cristos. Luni, 13 decembrie, Orașul Mare Românesc din Giula a răsunat de colindele și de larma tobelor unor cete de colindători din Făget, Sintești și Brănești. La invitația ATRU, în colaborare cu casa de Cultură din Făget, județul Timiș, dubașii care au cântat cu celebra trupă Phoenix au sosit la Giula pentru a vizita instituțiile românești din această parte a orașului. Adunându-se la Oficiul Autogovernării pe Țară, musafirii au fost însoțiți și de un grup de elevi ai școlilor românești din Chitighaz și Giula în drumul lor spre grădinița din strada Galamb, pe la casele oamenilor la școala românească. La fiecare „stație” dubașii, în costum popular bănățean au interpretat colinde și cântece populare autentice, acompaniați de tobe, acor-

deon și saxofon, iar la liceu au prezentat și câteva dansuri populare din Banat, după care au vizitat Catedrala Sfântul Nicolae, unde au fost întâmpinați de *Preașfințitul Părinte Epsicop Sofronie*.

Organizatorii ne-au informat că ideea de bază a fost organizarea unui festival destinat obiceiurilor de iarnă, dar în lipsa fondurilor financiare, s-a realizat doar acest program. De fapt, prin colindele dubașilor bănățeni, organizatorii au vrut să ofere și un exemplu practic de cultură țărănească autentică, deoarece aceste tradiții nu se mai practică în rândul românilor din Ungaria.

La Liceul Românesc a luat cuvântul directorul Casei de Cultură din Făget, *Gheorghe Olteanu*, unul dintre coorganizatorii acțiunii. „Grupul nostru este alcătuit din elevi, studenți, profesori și tineri din sat, care colindă la casele oamenilor în Ajunul Crăciunului. În această

zi, în toată zona Făgetului se aud tobe, se aud colinde. Este o sărbătoare unică pentru sufletul românului. Am venit în mijlocul dumneavoastră să vă aducem colindul nostru, colindul străbun. Am venit să vă aducem urarea de bine, ca și voi, dragi tineri să păstrați tradiția poporului vostru, să păstrați aceste comori care le-au avut și strămoșii voștri, dar care s-au uitat. Este o mândrie a

noastră că avem asemenea tradiții unice în Europa, în lume.”

Audienței s-a adresat și Întâistătorul Bisericii Ortodoxe Române, *Prea Sfințitul Părinte Sofronie*. „Am avut ocazia să ascultăm și să vedem adevăratele tradiții populare românești, pentru că nu kitsch-ul, nu manelele, nu muzica etno, și cu atât mai puțin muzica făcută pe sintetizator sunt fol-

clorul autentic. Nu paietele, nu sclipiciul, ci portul popular românesc țărănesc, așa cum ni l-au lăsat strămoșii noștri. Plecând de la opinci, până la frumoasele veșminte care, dacă mergeți la Roma și vă uitați pe Columna lui Traian, certificatul de naștere al poporului român, sau pe Arcul de triumf al Împăratului Constantin Cel Mare, veți vedea aceleași porturi populare. Să le purtați în inimi ca pe niște odoare scumpe, ca pe niște podoabe de mare preț. Să le purtați în toată viața voastră și să nu le uitați. Atunci când vă apropiați de tradițiile noastre populare, căutați-le pe acestea, pentru că acestea sunt autentice.”

După popasul din Giula, dubașii făgețeni au luat drumul spre Aletea, unde au fost găzduiți de Autogovernarea locală și de cea românească, prezentându-le și lor momente de folclor autentic de cea mai bună calitate. Rita Păcaș

Giulanii au fost colindați la Arad

(Urmare din pag. a 3-a)

Aș putea să spun că eu cunosc, prin câțiva absolvenți ai Facultății noastre, destul de bine viața religioasă-ortodoxă a românilor din Ungaria. După ani de zile, prin studentul nostru Hodrea Silviu și prin dumneavoastră, am reușit să intrăm în legătură mult mai strânsă cu învățământul românesc din Ungaria, și datorită lor am considerat că este extraordinară această invitație, cunoscând viața seacă și relativ agresivă a mediului în care trăiesc românii noștri din Ungaria. A fost o bucurie pentru mine să îi văd aici. Doresc în perspectivă să fie invitați de fiecare dată, și în măsura posibilităților noi să îi ajutăm pe ei.

Înainte de plecare, și oaspeții au fost rugați să ne spună cu ce impresii părăsesc orașul de pe Mureș. Așadar am stat de vorbă cu dr. Maria Gurzău Czeglédi, directorul Liceului „Nicolae Bălcescu”.

– Doamnă director, cu ce sentimente părășiți Aradul?

– Vă spun drept că abia găsesc cuvinte. Mă simt copleșită de atâtea minune și frumusețe. Eu cred că a fost o seară pe care nu o voi uita niciodată, dar cred că nici copiii și nici colegii profesoare cu care am venit împreună.

– V-au fost cunoscute colindele cântate de cele două coruri, v-ați îmbogățit cunoștințele privitoare la colindele românești?

– Mi-am îmbogățit și cunoștințele referitoare la colinde, din discursul părintelui Vlad am primit un istoric al co-

lindelor, cu unele motive din perioada precreștină și apoi cu motivele caracteristice creștinismului. Dar mai mult decât atât, eu cred că ne-am îmbogățit sufletește.

– Deci să înțeleg că dacă veți primi o nouă invitație, la următorul concert, veți veni din nou?

– Bineînțeles. Dar cred că ar trebui ca și noi, cei din Ungaria, să invităm aceste coruri, care ne-au colindat atât de frumos, la Centrul Cultural Român. Pentru mine, precum și pentru colege, punctul culminant al repertoriului a fost colindul legat de motivul mioritic. Aceasta, cred, cuprinde toată filosofia poporului român.

De asemeni, am rugat și profesoarele care au participat să-și spună impresiile despre concert.

„Eu am mai fost deja la asemenea concerte de colinde însă, cu toate astea, a fost o ocazie cu totul specială de a auzi colinde interpretate de cele două coruri, într-un mediu potrivit sărbătorii. A fost ceva extraordinar pentru mine să trăiesc o astfel de atmosferă de Crăciun”. (*Doi-na Luczai, profesoară*)

„Prima parte a concertului pentru mine a fost poate cea mai plăcută, eu n-am mai auzit asemenea colinde interpretate de corul bărbătesc. Colindele cântate de studenții de la Teologie mi-au fost cu totul necunoscute”. (*Ana Sucigan, profesoară*)

Toma Iova

România a încheiat negocierile de aderare cu UE

Ministrul român al Afacerilor Externe, Mircea Geoană, a anunțat miercuri seara la Bruxelles încheierea din punct de vedere tehnic a negocierilor de aderare a României la Uniunea Europeană, odată cu închiderea ultimelor două capitole de negociere rămase încă în suspans. „Negocierile de aderare la UE sunt încheiate. Acesta este o zi istorică pentru România”, a declarat pentru presă șeful diplomației române. Finalizarea oficială a negocierilor va avea loc la summit-ul de la Bruxelles, pe 17 decembrie. Ministrul român a mai recunoscut că țara sa a acceptat o clauză de salvagardare foarte strictă impusă de către Uniune, în ceea ce privește ultimele două capitole: Justiția și Concurența.

Comisia Europeană și-a manifestat în repetate rânduri îngrijorarea în ceea ce privește fenomenul corupției în România, precum și necesitatea întăririi controlului la frontierele României, mai ales în ideea în care acestea ar putea deveni, încurând, granițe ale Uniunii Europene.

Dacă România va reuși să își ducă la îndeplinire obligațiile asumate în negocierile cu UE, tratatul de aderare ar putea fi semnat la finele lunii aprilie sau, cel mai târziu, la începutul lui mai 2005.

**Prima pagină web despre românii
din Ungaria**

Informații, știri, adrese, date utile

Internet:

www.romanul.hu

E-mail:

uniunea@romanul.hu

Uniunea Culturală a Românilor din
Ungaria, Editura NOI

Fără modificarea legii nu vom avea autoguvernări

„Reprezentanța de interes și favorizarea egalității șanselor minorităților naționale și etnice” a fost titlul conferinței organizate, pe 10 decembrie, de Autoguvernarea Românească din Csepel, Budapesta. În cadrul programului s-au ținut prelegerile „Națiune, naționalitate, identitate” de dr. Székely András Bertalan, referent la Ministerului Patrimoniului Cultural Național, „Un proiect de modificare a Legii minorităților înaintat Parlamentului Maghiar” de Marta Braunsteiner Maghiaru, adjunctul șefului de departament din cadrul Oficiului pentru Minorități Naționale și Etnice, „Programul de dezvoltare pe durată medie pentru învățământul de naționalitate” de Ana Oros Simon, „Noile posibilități acordate de Legea Șanselor egale” de avocata dr. Muhl Erika.

Despre problemele modificării Legii minorităților am stat de vorbă cu doamna Marta Braunsteiner Maghiaru. Doamna Maghiaru ne-a informat că modificarea Legii pentru minorități este mai urgentă decât oricând. „Fără modificare legea nu poate supraviețui, și fără această modificare alegerile minoritare din 2006 sunt în pericol. Adică nu se vor putea înființa autoguvernări minoritare în Ungaria”. Modificarea Legii a devenit urgentă din patru motive. Odată cu aderarea Ungariei la Uniunea Europeană este nevoie de armonizarea legislației. S-a modificat Constituția prin faptul că autoguvernări

rile minoritare vor fi alese doar de membrii comunităților minoritare respective, ceea ce până acum s-a realizat prin voturile oricărui cetățean, fie el de orice naționalitate. Însă, în prezent nu există un oarecare regulament referitor la persoanele care pot alege și care pot fi alese. Deci este nevoie de mult pomenita listă nominală a minorităților, listă care a stârnit discuții nesfârșite, deocamdată, între partidele Parlamentului Maghiar. Opoziția nu este de acord cu introducerea acestor liste. Lista nominală poate opri alegerea unor persoane care nu sunt membri ai comunității respective. Lista electorală ar fi întocmită în fiecare localitate de o comisie de trei persoane, desemnați de autoguvernările pe țară. Pentru a fi introduși pe lista electorală, localnicii de naționalitate se pot înscrie în mod voluntar și va trebui să se declare ca membru al comunității în fața comisiei. Comisia poate să-i respingă înscrierea, iar cel respins poate să facă apel la judecată. Unde vor figura 30 de persoane pe listă se pot face alegeri minoritare. Numele de pe lista electorală nu se vor face cunoscute în public. Pe baza listelor se vor realiza alegerile, în aceeași zi și oră cu alegerile autoguvernărilor (consiliilor) locale, dar într-o altă încăpere.

Organizațiile civile ar avea un rol mai însemnat decât oricând, pentru că listă nominală poate întocmi doar o organizație civilă, în statutul căreia figurează activitatea de naționalitate.

Revenind la importanța modificării Legii, mai este nevoie și de precizarea noțiunilor legate de funcționarea autoguvernărilor minoritare. Și în al patrulea rând este nevoie de modificare pentru distrugerea faimosului fenomen „etno-business”.

„Pe data de 31 martie 2004, proiectul modificării Legii a fost înaintat Parlamentului maghiar, însă cele patru partide din Parlament nu au ajuns la un oarecare consens. Discuțiile continuă. Sperăm că în viitorul apropiat se va aproba Legea modificată a minorităților, pentru că fără acest pas nu se pot înființa autoguvernări minoritare”, a încheiat doamna Maghiaru.

Dezbaterile pe această temă vor continua, cum, de altfel, s-a întâmplat și la întâlnirea de la Csepel, unde președintele este Alexandru Țârlea, un român budapestan, originar din Micherechi. La întrunirea din Csepel au participat și Papp Zoltán și Dady Kálmán, ambii fiind președinți la alte autoguvernări numite românești de sector din Budapesta, constituite de persoane care nu aparțin comunității românilor din Ungaria. Cei doi țigani cu pretenții românești și-au manifestat, în fața șefului-adjunct de departament din cadrul Oficiului pentru Minorități Naționale și Etnice, Marta Braunsteiner Maghiaru, dezacordul privind modificarea Legii minorităților.

Rita Păcaș

Lupta cu morile de vânt

Se discută de o bună bucată de vreme, cam pe la mai toate întâlnirile dintre reprezentanții naționalităților și autorități despre modificarea Legii minorităților. A devenit un subiect la modă în gura potențailor zilei această lege. Dar, ca de obicei despre ceea ce se vorbește mult se face puțin, sau nimic. În încercarea de a bloca manifestarea liberă a grupurilor minoritare, parlamentarii și guvernanții noștri au inventat tot felul de refugii legislative. La fel se întâmplă și acum, când, cu toate că s-a modificat constituția, va fi foarte greu, dacă nu imposibil de stabilit care persoane aparțin unei minorități. În aceste condiții, dacă actualele autoguvernări minoritare, formate știm noi cum și aservite în totalitate statului, li se acordă prin lege controlul în comisiile care analizează potențialii candidați la alegeri și, dacă, nu se dă prin lege dreptul oricărei minorități naționale de a fi reprezentată în parlament indiferent de numărul membrilor acelei minorități (ca în România, de exemplu), ne întrebăm ce rost mai are această modificare? Ce rost mai au niște instituții bombastice intitulate autoguvernări în care din nou vom fi reprezentați de țigani sau maghiari ardeleni? Dacă tot nu vor să ne respecte drepturile pe care Ungaria le pretinde de la statele în care trăiesc maghiari, în loc să ne luptăm cu morile de vânt și să ne pierdem într-o legislație stufoasă, n-ar fi mai indicat să existe doar instituții civile, profesionalizate, ale minorităților, care să fie susținute financiar pe bază de proiecte?

Răspunsul la toate aceste întrebări este, vorba lui Bob Dylan, vântare de vânt. Și, în timp ce noi vorbim, ei se fac că ne ascultă.

Ion Clopoțel

O nouă întâlnire a președinților

Pe data de 2 decembrie, Mesterházi Attila, secretar de stat la Ministerul Tineretului, Familiei, Probleme Sociale și Egalitatea Șanselor, care se ocupă și de problemele minorităților, s-a întâlnit, la Budapesta, cu Traian Cresta, președintele ATRU și Otto Heinek, președintele Autoguvernării pe Țară a Germanilor din Ungaria. Potrivit declarației lui Traian Cresta, și la această întâlnire tema principală a fost modificarea Legii pentru minorități. Din cele 13 mi-

norități, șapte nu sunt de acord cu proiectul Guvernului prevăzut pentru modificarea legii actuale a minorităților, potrivit căreia s-ar crea o listă cu toți cei care își declară apartenența la o minoritate. Secretarul de stat a promis că la următoarea ședință a celor patru partide politice, vor fi invitați și cei 13 președinți ai autoguvernărilor. Pe lângă această problemă, s-a mai discutat și despre bugetul prevăzut pentru ATRU pe anul viitor.

T. Iova

Festivalul România continuă la Londra

În cadrul celei de-a doua părți a Festivalului România de la Londra, vinerea trecută 10 decembrie au fost organizate la British Museum, Clore Education Centre, două conferințe pe tema artei românești. Gabriel Hanganu, antropolog, a susținut dezbaterile „Fotografiile și obiectele religioase din România contemporană”, care a fost urmată de conferința lui Sandra Miller, istoric de artă, informează Centrul Cultural Român de la Londra, care a vorbit despre sculptorul Constantin Brâncuși și despre influența artei populare asupra operei sale.

R.P.

Salon de carte românească la Cernăuți

Biblioteca de Stat din Cernăuți a găzduit între 8-12 decembrie cea de-a treia ediție a Salonului Internațional de Carte Românească. Salonul Internațional a fost organizat de Editura Alexandru cel Bun din Cernăuți la care au participat scriitori, profesori și reprezentanți ai unor biblioteci și edituri din România, Ucraina și Basarabia. Evenimentul cultural a oferit cititorilor români din Cernăuți posibilitatea de a cumpăra cele mai noi cărți românești, a dat loc diferitelor lansări de carte și unui simpozion pentru revista „Glasul Bucovinei” care a împlinit 10 ani de la înființare.

R. Păcaș

Problema Legii minorităților, încă în discuție

Luni, 29 noiembrie, Președintele Ungariei, Mádl Ferenc, s-a întâlnit cu președinții autoguvernărilor minoritare. Din cei 13 președinți au fost prezenți 12, deoarece președintele Autoguvernării pe Țară a Grecilor din Ungaria nu a putut fi prezent. La întrunire, președintele Mádl Ferenc a fost rugat să ajute intensificarea demersurilor privind modificarea Legii pentru minorități. Otto Heinek, președintele Autoguvernării pe Țară a Germanilor din Ungaria, a declarat agenției MTI că au primit promisiuni ca problema modificării legii pentru minorități să treacă într-o fază de aplicare. Pe lângă aceasta, s-a cerut ca în privința modificării acestei legi să fie ascultați și președinții autoguvernărilor pe țară. O altă problemă discutată a fost cea a finanțării pe anul viitor, ne-a informat Traian Cresta, președinte ATRU. Președinții au cerut ca bugetul alocat minorităților să fie măcar echivalentul celui din anul 2004.

Toma Iova

STUDIUL BIBLIC

Bogățiile nepătrunse ale lui Cristos

Efeseni 3:8

1. Apostolul Pavel a simțit că e un mare privilegiu să predice Evanghelia. Mesajul salvării este vestea cea mai bună și mai plină de bucurie pentru toți oamenii.

Când îngerii au fost trimiși să ducă oamenilor această veste, ei au făcut-o cu atâta bucurie și fericire, că strălucirea lor a umplut noaptea de lumină și văzduhul de cântări în cor!

Pavel îl binecuvântează pe Dumnezeu că i-a dat și lui acest har de a predica printre păgâni bogățiile nepătrunse ale lui Cristos! El privea la aceasta ca la un har și nu ca la o sarcină grea!

Apel la tineri să se dedice slujbei Evangheliei.

2. Dar, în timp ce Pavel era plin de recunoștință pentru acest har, el era și umilit. Har deplin – umilință. Vasul plin se afundă în apă, cel gol se ridică deasupra.

Spicul plin se îndoaie, cel gol stă cu capul în sus.

3. Subiectul predicilor lui Pavel: Cristos! Pentru Pavel n-a fost o greutate să aleagă subiectele pentru predici.

Pavel l-a predicat pe Cristos și numai pe Cristos. Acesta este un subiect glorios! Din textul nostru se desprind următoarele cu privire la mesajul lui Pavel.

I. Persoana glorioasă a Domnului nostru Isus Cristos

Domnul Isus a fost prima promisiune a lui Dumnezeu făcută omenirii decăzute. În noaptea întunecoasă ce s-a lăsat pe întreaga omenire prin căderea în păcat, în singurătatea ce strălucea era promisiunea trimiterii lui Cristos. Ani după ani, ochii celor credincioși căutau să vadă împlinirea acestei promisiuni. La împlinirea vremii, El a venit! Priviți-L! Iată-L în ieslea Betleemului. S-a născut Emanuel: Dumnezeu este cu noi. Ce minunat e acest Copilaș!

– Un Copil, și totuși nemărginit;

– Un Copil slab, și totuși atotputernic;

– Un Copil de câteva zile, și totuși fără început;

– Un Copil ținut pe brațe, și totuși necuprins de fire.

Treizeci și trei de ani a trăit pe pământ. Ultimii trei ani au fost ani de mari binefa-

ceri pentru omenire. Dar ultimele Sale zile au fost zile de mari suferințe pentru El.

Atâta dragoste în El, atâta bunătate, atâta înțelepciune. La urmă, trădat de un prieten, bătut de dușmani, scuipat în față. Purta pe străzile Ierusalimului, la tribunal, apoi la Golgota! Ochii roșii de plâns, fața învinețită de pumni, corpul sfâșiat de bici, iar sângele curgea șiroaie din răni. Poți să-L privești fără să te cutremuri de durere? Privește la crucea lui! Și El să rămână mereu întipărit în sufletul tău, în inima ta, în mintea ta!

Pavel nu a uitat niciodată scena aceasta: Cristos crucificat!

II. Bogățiile nepătrunse ale lui Cristos!

Pavel n-a predicat pe un Cristos slab, un Salvator sărac, un Răscumpărător care nu poate răscumpăra decât câteva suflete, care nu poate ierta decât câteva păcate! El a predicat un Salvator

mare, bogat, puternic, care poate mântui pe oricine, poate ierta toate păcatele, poate primi la El pe toți păcătoșii.

Să vedem câteva dintre bogățiile nepătrunse ale lui Cristos.

1. *Nepătrunsa bogăție a dragostei Lui față de păcătoși.* Domnul Isus i-a iubit „așa” de mult pe păcătoși, că a murit pentru ei!

La Revoluția franceză, un tată s-a prezentat în locul fiului său la ghilotină și a murit pentru el!

Cristos a murit pentru cei păcătoși: Romani 5:8.

Dragi prieteni, numele voastre erau scrise pe lista condamnaților la moarte veșnică. Cristos a murit pentru voi. Dacă credeți în El și acceptați moartea lui în locul vostru, sunteți salvați.

2. *Nepătrunsa bogăție a iertării Lui pentru cei ce se pocăiesc.* Sângele Domnului Isus și jertfa Lui sunt imens de mari, pentru iertarea oricărui păcătos și a oricărui păcat al acelora care se întorc la El!

Există un singur păcat care nu poate fi iertat: Păcatul necredinței. Deci vino la Domnul Cristos și vei fi iertat: „Dacă păcatele voastre vor fi roșii ca cârmăzul lcarmin, roșu-aprins, se vor face albe ca zăpada!”

Vreau să accentuez că Evanghelia nu e pentru cei dreپți care n-au nevoie de pocăință, ci pentru cei păcătoși care se întorc la Dumnezeu.

3. *Cristos are bogăție de mângâiere pentru cei ce plâng?* Este vreunul cu inima zdrobită, cu sufletul trist, cu ochii în lacrimi? „Fericite de cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați”. Care e cauza plânsului tău?

– Păcatul: Cristos are baprista mângâierii cu care îți șterge lacrimile.

– Ai pierdut un prieten: El e cel mai bun prieten pentru tine.

– Ai fost înșelat, trădat: încrede-te în El, El n-a înșelat pe nimeni!

4. *În veșnicie vom cunoaște îndeajuns bogățiile nepătrunse ale lui Cristos.* Bogățiile lui Cristos nu sunt numai pentru viața aceasta!

Acolo sus ele vor fi puse la dispoziția noastră.

Aurel Galchiș

O zi specială pentru copii și tineri

În data de 4 noiembrie, Biserica Penticostală nr. 1 din Micherechi a organizat pentru copiii bisericii așa numita ziua de Moș Nicolae. Organizatorul principal a fost fratele Ioan Rocsin – ajutat de câteva surori din biserică, care a întocmit și niște întrebări referitoare la Biblie într-un concurs pentru cei mici și pentru cei mai mari. Fiecare copil care a răspuns corect la întrebări a primit câte-o ciocolată, dar au primit și vederi și semne de carte cu versete biblice. În cadrul programului de

după-masă și tinerii s-au pregătit cu câteva cântări de laudă, care au fost cântate împreună cu copiii.

La sfârșitul întâlnirii fiecare copil și fiecare familie a primit câte-un pachet cu diferite bunătăți, cărți și CD, după care toți participanții au fost invitați la prăjituri și suc.

Li mulțumim Domnului ca ne-a ajutat să facem această întâlnire specială și mulțumim și fraților care ne-au sprijinit, și ne bucurăm și pentru zâmbetul copiilor, cu care au plecat toți acasă.

Tabita Vaida

Mai bine de 30 de mii de pușcăriași vor primi felicitări de Crăciun

Crossroad Bible Institute a inițiat cu ocazia sărbătorii Nașterii Mântuitorului încă de acum câțiva ani o campanie prin care să ofere creștinilor oportunități de a se adresa celor aflați în spatele gratiilor. Programul „Send a Card” – „Trimite o felicitare” oferă ocazia creștinilor să se adreseze miilor de pușcăriași înscriși la cursurile biblice ale Crossroad Bible Institute. Președintele organizației, David Schuringa, crede că, până și o simplă felicitare de Crăciun poate avea un impact mare în viața unui pușcăriaș. Un pușcăriaș, pe care-l vom numi James, scria: „Vă mulțumesc pentru bunătatea arătată prin felicitarea de Crăciun; când am deschis-o, am plâns; n-am primit nici o felicitare de Crăciun

de 6 ani. A însemnat mult pentru mine.” Schuringa încurajează clasele de Școala duminicală, grupurile mici și alte grupuri de creștini să se alăture programului „Send a Card” din acest an. Crossroad Bible Institute lucrează încă din 1994 la echiparea bisericilor de pretutindeni, care, la rândul lor, să se adreseze pușcăriașilor, pregătindu-i pentru reintegrarea în societate prin Cuvântul lui Dumnezeu și prin dragostea arătată. De asemenea, pregătește persoane individuale pentru a iniția deținuți prin Cuvântul lui Dumnezeu.

(www.biserici.ro)

Iosif din Betleem – soțul Mariei

Iosif era logodit cu Maria atunci când Dumnezeu i-a spus că ea Îl va naște pe copilul Isus. Deși prima sa reacție a fost să rupă logodna, Iosif nu a vrut să o facă de rușine pe Maria. Între timp, a fost vizitat în vis de către un înger, care l-a convins să-și schimbe planurile. Iosif s-a căsătorit cu Maria, dar nu au trăit împreună

decât după nașterea lui Isus. Mai târziu, Iosif și Maria au avut și alți copii.

Biblia conține câteva informații despre Iosif. El era tâmplar de meserie. Familia și strămoșii lui erau din Betleem. În acea vreme, adunarea impozitelor și recensămintele populației erau făcute de romani, care le cereau tuturor evreilor să meargă în lo-

Iosif, bărbatul ei, era un om neprihănit și nu voia s-o facă de rușine înaintea lumii; de aceea și-a pus de gând s-o lase pe ascuns. Dar ... i s-a arătat în vis un înger al Domnului și i-a zis: „Iosife, fiul lui David, nu te teme să iei la tine pe Maria, nevasta ta, căci ce s-a zămislit în ea este de la duhul.” (Mat. 1:19-20)

calitățile natale pentru a-și plăti impozitele și pentru a putea fi numărați. Acesta a fost și motivul venirii lui Iosif și a Mariei în neîncăpătorul Betleem, în ziua când s-a născut Isus. Nu după mult timp, Iosif și-a luat soția și copilul și s-a dus în Egipt ca să scape de crezimea lui Irod, care încercase să-L omoare pe Isus ucigând toți copiii mici din Betleem.

Integritatea lui Iosif – Matei 1:19

Mila lui Iosif – Matei 1:19

Credințioșia lui Iosif – Matei 1:24

Ascultarea lui Iosif – Matei 2:14

Dedicarea lui Iosif față de sărbătorile Domnului – Luca 2:41

(Din Sfânta Scriptură, ediție de studiu Thompson)

Viața

Cuviosul Părintele nostru Daniil Sihastrul a fost unul din cei mai mari sfinți pe care i-a odrăslit pământul Moldovei, mare dascăl al pustiei și povățuitor al călugărilor.

Acest sfânt al neamului nostru s-a născut într-o familie de oameni săraci de pe moșia Mănăstirii Sfântul Nicolae din Rădăuți, la începutul secolului al XV-lea, primind la botez numele de Dumitru. Când avea 16 ani, s-a făcut călugăr în aceeași mănăstire, cu numele de monahul David. După câțiva ani de aspră nevoiță se învrednicește de harul preoției și se retrage la Mănăstirea Sfântul Lavrentie din comuna Vicovul de Sus. Apoi, fiind chemat de Duhul Sfânt la viața pustnicească, s-a făcut schimonah cu numele de Daniil, înainte de anul 1450 și s-a nevoit singur în neștiute ostenele duhovnicești, mai întâi în preajma Mănăstirii Neamț, pe valea pâraului Putna, într-o mică chilie săpată în piatră.

După sfințirea Mănăstirii Putna (1470), Cuviosul Daniil Sihastrul s-a retras în preajma Mănăstirii Voroneț, unde și-a săpat chilie în piatră, sub stânca Șoimului. Aici se nevoiește singur încă 20 de ani în plăcere de Dumnezeu, crescând numeroși ucenici și făcând multe minuni de vindecare.

În anul 1488, odată cu zidirea bisericii Mănăstirii Voroneț, Sfântul Daniil Sihastrul se coboară în obște, având peste 80 de ani, și ajunge egumen al acestei mănăstiri. Mai trăind încă puțin și fiindcă cinstit de popor ca sfânt și făcător de minuni, Cuviosul Daniil și-a dat sufletul în mâinile lui Dumnezeu prin anul 1496 și a fost așezat în biserică, unde se află până astăzi.

Faptele și cuvintele de învățătură

1. Sfântul Daniil Sihastrul, fiind ales de Dumnezeu din sânul maicii sale pentru viața cea îngerească a pustnicilor, s-a dovedit din pruncie purtător de Hristos. Că niciodată nu lipsea de la biserică, nici se juca cu ceilalți copii, nici nu căuta odihnă și mâncare. Ci, mereu se ruga și întru toate asculta de părinți.

2. Când avea vârsta ca de 10 ani, fiind dat să învețe carte în mănăstirea Sfân-

SFÂNTUL DANIIL SIHASTRUL
Mănăstirea Voroneț
(18 decembrie)

"Viață îngerească ai petrecut pe pământ, chip și pildă făcându-te ucenicilor tăi. Prin rugăciuni, posturi îndelungate și privegheri, te-ai învrednicit a te sălășlui în pământul celor blânzi, Sfinte Daniil, de Dumnezeu cinstitorule, podoaba sihaștrilor și lauda călugărilor" (Condacul Sfântului).

tului Nicolae din Rădăuți, copilul Dumitru, deși tânăr cu vârsta, s-a dovedit bătrân cu înțelegerea. Că în puțină vreme a deprins Ceaslovul și Psaltirea pe de rost, precum și nevoița cea duhovnicească. Pentru aceasta, cuvioșii călugări foarte mult îl iubeau și se foloseau de blândețea și priceperea lui, că era întotdeauna umbrit de darul Duhului Sfânt.

3. După cinci ani de ucenicie, tânărul ostaș al lui Hristos s-a făcut călugăr, primind numele marelui prooroc și împărat David. Și era întru toate ascultător cuvioșilor părinți, având ca dascăl și părinte duhovnicesc pe mult nevoitorul și purtătorul de Dumnezeu Sfântul Ierarh Leontie de Rădăuți.

4. Văzând ieromonahul David că este înconjurat de lume și nu mai are liniște la rugăciune, temându-se de duhul slavei deșarte, a luat binecuvântare de la episcopul de Rădăuți și s-a retras la Mănăstirea Sfântului Lavrentie (Laurențiu). Dar și acolo îl căutau credincioșii, precum și cei bolnavi de duhuri necurate. Cuviosul David, însă, ziua făcea ascultare și stătea între oameni, iar noaptea priveghea, se ruga și împletea coșuri de nuiele pentru obște. Așa își omora cuviosul ispitele tinereții și cugetul slavei deșarte.

5. Trecând câțiva ani și Cuviosul David sporind mult în nevoița duhovnicească, se simțea chemat de Duhul Sfânt la viața pustnicească. Sufletul său era rănit de dragostea lui Hristos și dorea să-L slăvească neîncetat cu îngerii și cu sihaștrii din codrii Carpaților.

Deci, primind binecuvântare de la egumenul Mănăstirii Sfântul Lavrentie, a îmbrăcat mai întâi marele și îngerescul chip al schimniciei, schimbându-și numele din David în Daniil. Apoi, tăinuindu-se de lume, s-a retras singur în adâncul codrilor pe valea pâraului Secu-Neamț, cu puțin înainte de anul 1450, unde s-a nevoit 14 ani în aspre oste-

neli călugărești. Apoi, văzându-se înconjurat de lume, s-a retras în nordul Moldovei, aproape de sihăstria Putna.

6. Călăuzit de Dumnezeu, Cuviosul Daniil și-a făcut mai întâi o colibă de lemn pe valea pâraului Vișeu. Apoi, aflând o stâncă mare în apropiere, și-a săpat cu dalta o mică chilioară în peretele stâncii, cât să poată încăpea. Alături și-a scobit o altă încăpere, drept paraclis de rugăciune, cum se vede până astăzi. În această stâncă s-a nevoit Cuviosul Daniil în plăcere de Dumnezeu mai mult de 20 de ani.

7. În anul 1451, întâmplându-se grabnică moarte a domnului țării, Bogdan Voievod, fiul său Ștefan cu greu a scăpat de primejdie. Deci, auzind de nevoița și minunile Sfântului Daniil Sihastrul și fiind în grea strâmtoare, a fost călăuzit de Duhul Sfânt la chiliea lui. Aici, poposind câteva zile, și-a mărturisit cugetele înaintea cuviosului, a

primit de la el dezlegare de păcate și multe cuvinte de mângâiere. Apoi, liniștindu-și sufletul, marele sihastru l-a binecuvântat, s-a rugat pentru dânsul, i-a proorocit că în curând va fi domn al Moldovei și l-a eliberat cu pace.

8. În primăvara anului 1457, Ștefan cel Mare, ajungând pe scaunul Moldovei, s-a încredințat de împlinirea prorociei Sfântului Daniil Sihastrul și de darul lui Dumnezeu care era întru dânsul. Din anul acela, cuviosul i-a fost marelui domn, cel dintâi sfetnic, duhovnic și rugător către Dumnezeu. Adeseori, voievodul poposea la chiliea lui, își mărturisea păcatele, îi cerea cuvânt de folos și nimic nu făcea fără rugăciunea și binecuvântarea lui. Iar cuviosul îl îmbărbăta și îl îndemna să apere țara și creștinătatea de mâinile păgânilor, încredințându-l că, de va zidi după fiecare luptă câte o biserică spre lauda lui Hristos, în toate războaiele va birui.

Astfel, ascultându-l, Ștefan cel Mare a apărut cu multă vitejie Biserica lui Hristos și țara Moldovei după căderea Bizanțului, aproape o jumătate de secol, câștigând 47 de războaie și înălțând 48 de biserici. În felul acesta, Cuviosul Daniil Sihastrul s-a dovedit un mare apărător al Ortodoxiei românești și ctitor duhovnicesc al mănăstirilor înălțate la îndemnul său.

9. Odată, poposind domnul Moldovei în chiliea cuviosului, a fost îndemnat de marele sihastru să zidească în apropiere de chiliea sa o mănăstire de călugări, întru pomenirea Adormirii Maicii Domnului, către care avea mare evlavie. Deci, ascultându-l Ștefan Voievod și împreună alegând locul, cu binecuvântarea lui s-a început în anul 1466 zidirea Mănăstirii Putna. Iar în anul 1470, când s-a sfințit acest dumnezeiesc lăcaș, însuși Sfântul Daniil a luat parte, fiind cinstit de toți ca un al doilea ctitor.

10. Ajungând vas ales al Duhului Sfânt, plin de tot felul de bunătăți și trecând de vârsta de nouăzeci de ani, Sfântul Daniil, marele sihastru al Moldovei, dascălul pustiei și făcătorul de minuni, și-a dat sufletul în brațele lui Hristos la sfârșitul secolului al XV-lea (1496). Mulțimea ucenicilor lui împreună cu mitropolitul și domnul țării l-au plâns îndeajuns și l-au îngropat în pronaosul bisericii Mănăstirii Voroneț, punând deasupra o piatră cu inscripția: „Acesta este mormântul părintelui nostru David, schimonahul Daniil”. Apoi, împărțind credincioșilor multe milostenii și sărutând sfintele lui moaște, s-a întors fiecare la ale sale.

11. După săvârșirea sa văzând ucenicii și credincioșii că se fac oarecare minuni și vindecări de boli la moaștele cuviosului, l-au trecut în ceata sfinților, numindu-l „Sfântul Stareț Daniil”, „Sfântul Daniil Sihastrul”, sau mai ales „Prea Cuviosul de Dumnezeu rugătorul Părintele nostru Daniil cel Nou”. Obștea Mănăstirii Voroneț, împreună cu mitropolitul Grigorie Roșca, ucenicul său, au pus acestei lavre, după hramul Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, al doilea hram în cinstea „Sfântului Daniil cel Nou”, pomenindu-l în rândul fericiților ctitori.

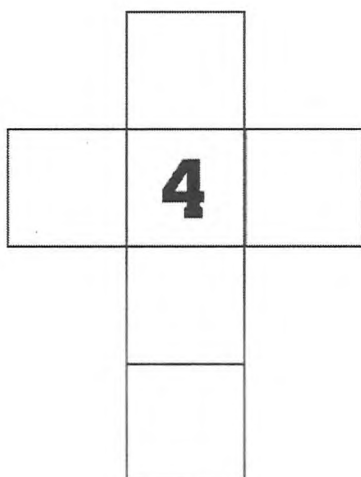
(Fragmente din volumul „Patericul românesc”, Editura Episcopiei Romanului)

Găsiți soluția corectă

1) În locurile goale puneți semnele de operații matematice pentru valabilitatea egalităților

9		1		3		1	=	25
5		8		2		5	=	25
7		2		2		7	=	25
8		8		2		7	=	25

2) Un cub se vede din trei direcții. Completați planul cubului cunoscându-i o singură latură

Ana Crișan

Recorduri din lumea artei

1. **Cea mai lungă sculptură** e alcătuită de Anish Kapoor din India: lungimea e de 150 m, înălțimea de 10 etaje, stă în holul Galeriei Tate din Londra, se numește Marsyas, expoziția s-a făcut între anii 2002-2003.

2. **Cea mai mare broderie** se găsește în orașul Vahid Saadati din Canada, făcută de către 650 voluntari. Suprafața e 4,44x7,49 m, în 103 limbi e cusută lozinca „Bine ați venit”.

3. Italianul Pasquale Tramontana a făcut **cea mai mare cizmă** în anul 2001. Caracteristicile cizmei sunt: 416x270x80 cm, 280 kg, cusută din 40 de bucăți de piele pregătită, a durat 5 ani și a costat 25 milioane lire.

4. John Wayne (născut cu numele Marion Michael Morrison) a jucat **cele mai multe roluri principale în filme**. Între 1927-1976 din 153 filme a fost protagonist în 142.

5. În septembrie 1992, la München a fost premiera **celui mai lung film** din lume până în prezent. Filmul „Die Zweite Heimat” (regizor Edgar Reitz) a durat 25 ore și 32 minute.

6. **Cei mai tineri actori** laureați cu premiul Oscar au fost: Shirley Temple (la vârsta de 6 ani și 310 zile), Tatum O'Neal (cu 10 ani și 148 zile).

7. În orașul Brighton se găsește **cel mai bătrân cinematograful**: The Duke of York's Cinema. El funcționează de la 22 septembrie 1910 fără întrerupere (la început cu 800 locuri, azi cu numai 300).

8. **Cel mai mare succes literar** se leagă de Agatha Christie: 78 romane polițiste traduse în 44 limbi, apărute în 2 miliarde de exemplare+19 piese de teatru+6 romane romantice.

9. Pe canalul BBC, **programul pentru copii** „Blue Peter” a fost transmis între 16 octombrie 1958 și 28 martie 2003 de 3682 ori.

A. Crișan

LIMBA NOASTRĂ

Știți să scrieți românește?

Exerciții și soluții gramaticale

AȘADAR _____ prin urmare, vasăzică, deci
AȘA DAR _____ astfel de cadou
AȘA, DAR _____ ... astfel, dar...

I. **Completați spațiile libere cu formele cerute de context:** așa dar (astfel de dar, cadou), așadar (deci), și așa, dar (... astfel, dar...).

Era ziua mea de naștere. Presimțeam că se va întâmpla _____, _____ nu mă așteptam ca el să fie atât de atent.

Niciodată nu primisem un _____ frumos. Într-una din cutiile ornamentale pe din afară am găsit trusa de pescuit dorită de mult timp; _____ m-am hotărât să fac o primă încercare la iazul din pădure.

Am prins niște plăci tot una și una.

La bucuria pentru un _____ făcut bucătarului s-a adăugat și bucuria unei partide reușite de pescuit.

II. Subliniați forma ortografică potrivită

Ne-am înțeles așadar; asa, dar nu cred să reușim. Grădina e bine împrejmuită și bine păzită, așadar; asa dar ne va fi foarte greu să pătrundem acolo.

– Toți gândiți asa, dar; asa dar ar mai trebui să știți că în orele ce urmează amiezii paznicii, toropiți de căldură, bine mâncați și băuți se odihnesc după ce s-au bucurat de un asa, dar; asa dar bogat făcut de stăpân.

– Așadar, asa dar tu crezi c-am putea izbuti în timpul acela?

– Nu numai cred așadar; asa, dar vă asigur că numai atunci e momentul potrivit, fără doar și poate, să eliberăm animalele închise.

ÎNTRUCĂT _____ deoarece, fiindcă, din cauză că
ÎNTRU CĂT _____ în măsura în care, în ce măsură

III. Completați spațiile libere cu formele cerute de context: întru cât sau întrucât.

_____ folosea foarte multe neologisme nu era bine înțeles de cei din jur.

Pot să spun că _____ nu era înțeles, nu era nici simpatizat.

Am încercat să mă apropiu de el _____ mi se părea un tip inteligent și cultivat. Am constatat că _____ îl înțelegeam mai bine, respectul pentru el creștea, iar _____ mă privea pe mine, s-a dovedit ulterior a fi și un om cumsecade, lipsit de coborâri sufletești.

IV. Text pentru dictare recapitulativă

Întrucât fusesem prezent, nu puteam să refuz invitația de a depune mărturie în cazul Delnița.

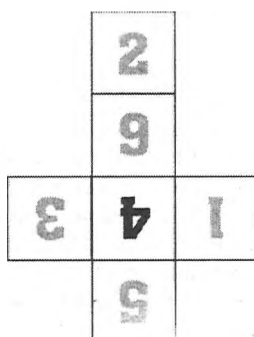
Nu știu nici azi întru cât am servit la restabilirea adevărului, întrucât depoziția mea era una de principii, iar nu de relatare strictă, fără interpretare a celor petrecute, fapt ce speriașe pe procurori.

Știu totuși că întru cât a fost folosită, în aceeași măsură a contribuit la elucidarea cazului. Deci, întru cât a fost mai mult folosită, într-atât mai mult a servit acuzatului.

Soluții:

I. și așa, dar; așa dar; așadar; așa dar
II. așa, dar; așadar; așa, dar; așadar; așa, dar
III. întrucât; întru cât; întrucât; întru cât

REZOLVARE DE LA „GĂSIȚI SOLUȚIA CORECTĂ”:

25	=	7	-	2	:	8	x	8
25	=	7	+	2	x	2	+	7
25	=	5	+	2	:	8	x	5
25	=	1	+	3	x	1	-	6

„Încerc să cânt doar ce simt”

Următorul interviu cu cântăreața **Narcisa Suciu** a fost realizat de tânărul reporter **Mircea Crișan** din Baia Mare.

– *Cât de des te apucă dorul de casă?*

– Nu prea des. Pentru mine acasă e acolo unde e Daria, fiica mea. Și cum ea este cu mine tot timpul... Altfel, sunt străzi sau locuri în Baia Mare, unde mi-ar plăcea câteodată să mă pot duce într-o clipă, să-mi încarc bateriile și să mă întorc repede aici, unde pentru mine e acasă.

– *Cum sunt priviți „provinciali” în București? Dacă ai avut probleme în acest sens?*

– Asta e o poveste mai lungă... Ca orice oraș mare, Bucureștiul este un amalgam de venetici. Sunt aici oameni din toate zonele. Unii au reușit să se adapte-

care trebuie să lucrez sunt din cei care-și fac bine treaba și mie nu-mi strică în nici un fel colaborarea. Altfel, colegii mei de trupă sunt și cei cu care-mi place cel mai mult să cânt.

– *Aproximativ câte concerte ai avut?*

– Nu pot nici măcar să aproximez... Primul spectacol l-am avut la 8 ani și de atunci nu m-am mai oprit. Prima trupă am avut-o la 12 ani. Nu știu cum aș putea să calculez câte cântări au fost în acești 21 de ani (acum am 29).

– *Dacă ai avut vreo dezamăgire din cauza muzicii?*

– Nu cred. Oamenii te dezamăgesc, nu artele!

– *Se poate trăi din muzică, mai ales dacă nu adopți un stil comercial?*

– Eu trăiesc exclusiv din muzică și nu pot cataloga ca

iau reper o reușită, ori o nereușită a cuiva. Eventual imi zic așa da sau așa nu.

– *Crezi că ai fi avut alt succes dacă ai fi cântat un stil mai comercial sau dacă ai fi ales o îmbrăcăminte mai sumară?*

– Nu. Cred că la cum cânt eu nu am nevoie de artificii de acest fel. Am eu un prieten, Adi Despot – Vița de Vie, care zice că noi nu cântăm muzică de haină. Și cred că are dreptate.

– *Ce părere ai despre compromisiuri?*

– Cred că trebuie să fii făcut pentru asta și că rezultatele obținute astfel sunt efemere și nu-ți pot aduce împlinirea la care visezi.

– *Ce tabieturi ai?*

– O! Am! Cafeaua de dimineață, bună, mare și cu lapte, asortată cu două țigări. Îngrijirea părului are locul clar stabilit în programul meu zilnic, mă rog, sunt mai multe chestiuni care țin deja de intimitate și nu am să le pomenesc aici.

– *Ce lipsește din peisajul muzical românesc?*

– Nu cred că lipsește nimic! E atât de plină muzica românească de toate, încât...

– *De ce românii ajung atât de greu în topurile internaționale?*

– Nu știu de ce. Însă cu siguranță nu pentru că nu sunt talentați.

– *Momentul care crezi că te-a lansat și care ți-a făcut un nume în muzică?*

– Cerbul de Aur 1997.

– *Cea mai mare dorință?*

– Să-mi fie copilul sănătos.

– *Caracterizează-te în trei cuvinte.*

– Mamă, prietenă, iubită.

– *Ai avut conflicte cu alți artiști?*

– Cu artiști?! Niciodată! Suntem material fragil și sunt atâtea cei care încearcă să ne abată de la drumul nostru încât noi între noi nu avem probleme de acest fel. Nu știi că „corb la corb nu-și scoate ochii”?

– *Cea mai dragă piesă a ta și de ce?*

– „Mai mult te-aș iubi”. Nu știu de ce. Iubirile mari nu pot fi explicate.

Mircea Crișan, Baia Mare

Tânărul jurnalist băimărean a vizitat recent comunitatea românească din Ungaria, stabilind relații de colaborare cu tinerii Liceului „N. Bălcescu” din Giula.

Colindători la Foaia românească

În după-masa zilei de 14 decembrie, la porțile Foii românești au apărut deja colindătorii. Cele două grupe românești ale grădiniței din strada Galamb din Giula ne-au oferit o bucurie deosebită prin vizita și colindele lor, interpretate în holul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria. Mulțumim copilașilor și educatoarelor pentru gestul drăguț făcut Redacției noastre și le urăm la rândul nostru ca, și pe mai departe să păstreze frumoasele obiceiuri românești și să ne ajute Dumnezeu ca acești copii de astăzi să ne colinde românește și la vârsta adolescenței. **R. Păcaș**

Sus la poarta raiului

(Corindă din Micherechi)

*Sus la poarta raiului, florile dalbe,
Șede Maica Domnului, florile dalbe.*

*C-on păhar d-argint în mână, florile dalbe,
Și tăt plânge și suspină, florile dalbe.*

*Și vin îngerii ș-o-ntreabă, florile dalbe,
– De ce plângi, măicuță dragă? – florile dalbe.*

*– Cum n-oi plânge, fii mnei, florile dalbe,
Că sunt oameni pă pământ, florile dalbe,*

*Nici să roagă, nici să spală, florile dalbe,
Dă Dumnezeu vorbăsc hula, florile dalbe.*

*Nu să teme că-i trezește, florile dalbe,
Și pă tăți îi prăpădește, florile dalbe.
Corindemiș, Doamne!*

ze și să-și găsească un loc al lor, alții încă nu știu de ce sunt aici și ce să ceară de la animalul ăsta mare care e Bucureștiul. Bucureștenii, adică cei care sunt aici la a treia, a patra generație, sunt cei care nu folosesc cuvântul provincial în sens peiorativ. Pentru mine, la început a fost cu adevărat foarte greu. A durat cam un an să mă obișnuiesc. Acum nu mă mai simt „outsider”. Bucureștiul a devenit casa mea.

– *Cu cine ți-ar plăcea să cânti și eventual dacă te-ar tenta un alt stil?*

– Nu mă tentează nici un stil anume. Încerc să cânt doar ce simt, în așa fel încât să fiu credibilă și astfel să am un loc al meu în memoria efectivă și afectivă a celor ce asculta muzica. Cât despre cei cu care mi-ar plăcea să cânt, sunt deschisă la orice colaborare pe care o anume conjunctură o cere, atâta vreme cât cei cu

fiind comercial nimic din ce am cântat până acum.

– *Ce meserie ai fi ales dacă nu te-ai fi consacrat în acest domeniu?*

– Nu știu, nu m-am gândit niciodată la altă meserie. Nu am avut nevoie să fac asta pentru că mi-a ieșit relativ ușor tot ce am încercat să fac și nu a trebuit să mă gândesc la un plan B.

– *Cel mai emoționant moment din carieră?*

– Au fost mai multe momente pe care le-aș putea aminti aici, am să mă opresc totuși la întâlnirea cu Joan Baez.

– *Cea mai mare gafă pe care ai făcut-o?*

– Nu sunt un subiect interesant din acest punct de vedere. Îmi asum tot ce fac și spun și nu prea fac gafe. (Mă gândesc de zece ori și zic o dată.)

– *Ai un model, un etalon?*

– Nu. Admir ce e de admirat la alții, dar nu-mi iau model pe nimeni și nu-mi

Un nou volum de poezii în literatura românilor din Ungaria

În seara zilei de 8 decembrie, la sediul ATRU a avut loc lansarea noului volum de poezii al profesoarei *Ana Crișan*, intitulat „Lacrimi și zâmbete”, la serată fiind prezenți colegi, prieteni, cunoștințe, precum și foști sau actuali elevi ai autoarei. Dânsa este profesoară a Liceului Românesc și, pe parcursul celor câteva decenii de la catedră, a ajuns să predea matematica și nepoților primei generații de elevi din activitatea sa de profesoară.

Cu zâmbetul soarelui

*Mă frământă o gândire:
Din adâncul inimii
Să elimin durerile
Pentru sute, pentru mii,
Să ajungă rugăciunea
La mijlocul cerului,
Lumea tăcută să-nvie
Cu zâmbetul soarelui.*

Ana Crișan

În deschiderea seratei, trei eleve ale Liceului Românesc „Nicolae Bălcescu” din Giula, *Ildiko Rocsin* din clasa a XI-a, *Ana Iuhás* și *Cristina Bányai* din clasa a XII-a, au rostit un buchet de versuri adunate din noul volum. Mai apoi doamna *Eva Ruja Bányai* a făcut prezentarea volumului și a autoarei. Vorbind despre poezie, dânsa a

spus că „Natura creată este aproape umanizată în acest volum... Natura participă la toate bucuriile, tristețile și nădejdiile omului. Poezia Anei Crișan este asemănătoare florilor care se nasc în livadă. Avem nevoie de poezia Anei Crișan pentru a ne îmbogăți cunoștințele despre literatura românilor din Ungaria”.

După acestea, autoarea volumului a rostit câteva cuvinte despre drumul ce a dus la conceperea acestui volum de poezii, mulțumind totodată organizatorilor pentru faptul că s-a putut realiza editarea acestui nou volum de poezii.

La finele acestui eveniment, i-am luat și noi un interviu autoarei, întrebându-o despre nașterea poeziilor ce sunt cuprinse în volum.

– Doamna Crișan, vă rog să prezentați, în câteva cuvinte, acest nou volum de poezii.

– Este o culegere din poeziile mai vechi care n-au apărut în primul volum, precum, bineînțeles, și unele ce au fost scrise după apariția acestuia. Pentru că din copilărie am încercat să scriu, dar aceste poezii sunt scrise la maturitate, în decursul anilor petrecuți la catedră. Izvorul, inspirația poeziilor se trage încă din copilărie. Am avut momente când toate aceste amintiri le puteam gândi și resimți mai matur,

astfel că m-am apucat să redau în poezie ceea ce am trăit în viață, cele mai profunde sentimente din viața unui om. Datorită faptului că am scris mult despre aceasta, în multe din poeziile apărute în acest volum este vorba despre satul meu natal, Pusta-Otlăcii, despre mama mea, despre bunica care m-a crescut, dar mai ales despre consăteni, vecini și prieteni, precum și despre școala care m-a ajutat să-mi creez un drum în viață.

– Cum ați caracteriza dumneavoastră poeziile din acest volum?

– Tematica cea mai vastă este iubirea naturii, fenomenele ce se petrec în natură. Bineînțeles, după câte am spus, este vorba pe lângă aceasta și despre casa părintească și, un lucru deosebit, nici dragostea nu stă departe de acest volum. Toate poeziile de dragoste

scrise au la temelie iubirea unui om, de care moartea m-a despărțit vara trecută.

– Ați intitulat acest volum de poezii „Lacrimi și zâmbete”. Sunt prezente în poezii doar lacrimile durerii, sau și ale bucuriilor?

– Și lacrimile de bucurie sunt prezente în volum. Ele sunt prezente atât în dureri cât și în bucurii. Ca orice om, și eu am avut parte de ambele. Deși am fost săraci, am avut o copilărie fericită, cu o dragoste și unitate foarte strânsă în familie și în sat. Poeziile din volum care au un ton, aspect dureros, se leagă de pierderea bunicii și de pierderea iubitului, a aceleia care mi-a arătat ce este dragostea. Lacrimile izvorâte din bucurie sunt strâns legate de succesele obținute în activitatea mea de profesoară și de atmosfera trăită în colegialitatea pe care o simt și acum.

– Elementele naturii sunt țesute din plin în acest volum...

– Da, așa este. Prin elementul natural sunt exprimate sentimentele umane, acestea fiind observate prin apropierea bunicii. Cu ea m-am plimbat, stăteam adesea pe „pomnol” ori bancă, sau dânsa îmi povestea șezând pe vatră, lângă cuptor, iar când mergea la lucru, la seceriș ori la cules, ca fată mică o petreceam, apoi mă întorceam acasă. Am iubit-o foarte mult, și azi este un exemplu de urmat pentru mine. De asemenea, în excursiile făcute cu prietenul meu în jurul lacului Balaton mi-au oferit ocazia să observ mai bine fenomenele naturii. Mereu am iubit natura, m-am simțit strâns legată de ea.

La plecare, am întrebat-o pe doamna Crișan dacă va apare un volum semnat de dânsa. Mi-a răspuns că nu știe. Odată cu trecerea vârstei, crește și neputința omului, dar o să se străduiască, dacă va fi posibil, să culegă un nou volum din poeziile deja scrise, alături pe cele care le va scrie încă, care poate o să apară pe viitor. La final mi-a mărturisit: „Eu n-aș putea să scriu poezii la comandă. Toate îmi vin din suflet, îmi scriu sentimentele”.

Toma Iova

Budapestanii se pregătesc de sărbători

În preajma sărbătoririi Crăciunului, duminică, 11 decembrie, autoconducerile românești din sectoarele III și XI au organizat în sala primăriei sectorului XI un program cultural de Crăciun pentru românii budapeșteni.

Cuvântul de deschidere a fost rostit de *Adela Kiss*, după care *Ștefan Frățean*, director al Oficiului pentru Minorități Naționale și Etnice din Ungaria ne-a vorbit despre activitățile culturale organizate de cele două sectoare românești ale Capitalei, despre apropierea sărbătoririi nașterii Domnului Iisus Hristos care unește familiile și despre ultima vizita a budapeștenilor la Oradea, prilej cu care s-au vizitat locuri de importanță istorică.

În frumoase costume,

formația culturală a Liceului „Nicolae Bălcescu” din Giula a prezentat o suită de dansuri populare mult aplaudate de publicul prezent.

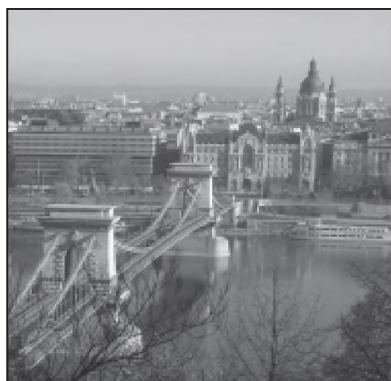
Scenata prezentată de copiii liceului românesc din Giula, inspirată de evenimentele care s-au petrecut în Bethleem, Nașterea Domnului Nostru Iisus Hristos, ne-a introdus în atmosfera Sărbătorii Crăciunului.

În finalul spectacolului corul orădean „Camerata Felix” condus de prof. univ. dr. *Avram Geoldeș*, care, la fel ca și anul trecut la Institutul Italian, prin deosebite compartimente vocale, ne-au colindat umplându-se sufletele de bucurie și re-

cunoștință pentru atmosfera de sărbătoare care ne-au creat-o.

Manifestarea s-a încheiat cu tradiționalul „Mulți ani trăiască” aplaudat în picioare de publicul budapeștan, ca semn de mulțumire și recunoștință pentru corul orădean și pentru dirijorul său maestrul *Avram Geoldeș*.

Mihai Felician Cozma

Programe de Moș Nicoale și Crăciun la Otlaca

Ca și în multe alte locuri, și la Otlaca-Pustă a sosit la 6 decembrie Moș Nicoale, care a vizitat atât copilașii de la grădiniță, cât și pe cei mai marișori de la școala generală. La rândul lor, copiii l-au așteptat emoționați, pregătindu-se cu cântece și poezii în limbile română și maghiară. În ciuda emoțiilor mari, copiii au prezentat un program frumos, după care s-au împărțit cadourile, micile jucării și dulciuri.

Copiii din Otlaca au fost foarte norocoși, pentru că la ei Moș Nicolae a ajuns și de două ori. La 5 decembrie, mulțumită strădaniilor lui *Mihai Vidican*, președintele Autogvernării Românești de aici, și la 6 decembrie, când cadourile au fost oferite de colectivul părinților.

Abia au trecut bucuriile de ziua Moșului Nicolae, când au început pregătirile pentru Serbarea de Crăciun, care în școala noastră se va desfășura la 18 decembrie. Și pentru această festivitate avem multe de pregătit, ca de exemplu cadouri pentru cei dragi, dar copiii se pregătesc cu poezii și cântece ocazionale de Crăciun și de Anul Nou. Conform tradițiilor noastre, ne pregătim și cu colinde, și scenete despre noaptea nașterii Pruncului Iisus, la care așteptăm cu drag toți părinții, creându-le o atmosferă de sărbătoare familială.

Maria Paulik, directoare la Școala românească din Otlaca-Pustă

Muzeul Cetății din Giula își redeschide porțile

Înființat în 1965, Muzeul Erkel Ferenc din Giula a încetat să funcționeze ca muzeu în anul 1989, cetatea fiind folosită apoi doar ca belvedere și spațiu pentru organizarea unor expoziții și spectacole de teatru. Directorul muzeului, *Havassy Péter*, a declarat la o recentă conferință de presă că, în primăvara anului viitor, cetatea-muzeu își va redeschide porțile, oferind spațiu unei expoziții mari, aranjată în 23 de camere, pe un teren peste 600 de metri pătrați, unde se va prezenta istoria cetății și modul de trai din secolele XV–XVII. Vizitatorii vor putea vedea

camere de ofițeri, ateliere de olărit și fierărie, săli de cavaleri, colecții de arme, celule, unelte de tortură etc. Pe lângă acestea va fi pusă la dispoziție o capelă ecumenică (pentru programe, slujbe, cununii, botezuri), un bar ca pe vremuri și o sală de cavaleri, unde se pot organiza diferite manifestări. În Sala Dürer va avea loc o expoziție de arme, haine și obiecte din epoca renașterii. Muzeul Cetății din Giula, o dată cu aceste noutăți își va schimba și numele, de la 1 ianuarie 2005 numindu-se Muzeul Ioan Corvin.

C. Martin

Dansatorii din Micherechi în fața danezilor

Vineri seara, pe data de 10 noiembrie, echipa de handbal feminin a Danemarcei a jucat cu echipa Suediei, câștigând meciul disputat. Drept recompensă, la cina servită la restaurantul giulan Halászcsárda, proprietarul acestuia, *Fodor Sándor*, le-a pregătit o surpriză. Și anume, după sosirea musafirilor de la Bichișciaba, unde se dispută meciurile acestei grupe, a prezentat în fața lor un spectacol de dans popular Echipa Păstrătorilor de Tradiții „Gheorghe Nistor” din Micherechi. Deși vremea era târzie, conducătorii echipei daneze care au fost prezenți

s-au bucurat nespuse de frumoase dansuri interpretate de tineri. Aceștia și-au putut prezenta spectacolul

în fața unui auditoriu foarte încântat, ostenele lor fiind recompensate cu multe ovațiuni.

Toma Iova

Obiceiuri din Moldova pe Discovery Channel

Obiceiurile de iarnă din Moldova vor face obiectul unui reportaj înregistrat și difuzat de celebrul post de televiziune Discovery. Echipa Discovery va realiza filmările pentru această peliculă cu ocazia Festivalului Datinilor și Obiceiurilor de Iarnă de la Botoșani, eveniment aflat anul acesta la cea de-a XXX-a ediție. Discovery Channel va fi prezent la Botoșani în data de 18 decembrie și va asista

pentru prima dată la o manifestare veritabilă de folclor românesc moldovenesc în cadrul festivalului „Din străbuni, din oameni buni”. Invitați în cadrul festivalului botoșănean vor fi și celebrii interpreți români de muzică populară Sofia Vicoveanca, Nicolae Furdui Iancu, Maria Calotă și Elena Stan. În afara de muzica populară românească, va fi reprezentată la Botoșani și prezentată de Discovery Channel și bucătăria tradițională românească. Filmul va mai cuprinde și modalități de împodobire a bradului, colinde, etc.

I. Kaupert

În Parlament s-a acordat Premiul pentru minorități

Premierul guvernului Ungariei, *Gyurcsány Ferenc* a înmănat la 16 decembrie 2004 la Budapesta Premiul pentru minorități. Distincția fondată în 1995 se acordă în preajma Zilei minorităților unor persoane și organizații reprezentative din țară și de peste hotare, care au depus o activitate marcantă consacrată naționalităților din Ungaria, precum în rândul maghiarilor din afara țării. În 2004 au fost oferite 3 premii pentru maghiarii de peste hotare, precum 3 distincții pentru romi și alte 3 premii pentru reprezentanții minorităților naționale din Ungaria. Astfel a primit distincția Pentru minorități pro-

fesorul german *Karl Manherz*, coregraful croat *Antun Krickovic*, ambii din Budapesta și etnograful *Ondrei Krupa* din Bichișciaba. Premiul pentru minorități se acordă de prim-ministru la propunerea miniștrilor învățământului, a culturii, celui de externe și a ministrului oportunității egale. În perioada pregătirii deciziei au fost consultate și reprezentanțele naționale ale minorităților. Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU) nu a avut nici în acest an propunere concretă pentru înaltul premiu, iar propunerea Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria (UCRU) a picat și

de această dată în fața propunerilor altor reprezentanți pe țară, care și-au protejat candidații din rândul comunității lor. UCRU a propus pentru distincție în 2003 Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria, aflat atunci la 10 ani de la constituire, iar de această dată l-a propus pe pictorul *Ștefan Oroian*, căruia în 2004 i-au fost organizate expoziții personale, printre altele la Roma, Veneția, Oradea sau Baia Mare. Distinși români s-au găsit ultima dată printre premiați în 1996, respectiv în 1997, când a primit Premiul pentru minorități comuna Micherechi, precum păstrătorii de tradiții din Aletea.

Șt. Frățean

Ștergarul românesc în expoziție

Ministerul Culturii și Cultelor din România și Centrul Național pentru Promovarea Culturii Tradiționale a organizat recent o expoziție de creație populară contemporană cu tema „Ștergarul românesc” în perioada 2 decembrie 2004 – 10 ianuarie 2005, la Muzeul Național de Artă Contemporană din București. Expoziția cu vânzare reprezintă o sinteză a celor mai valoroase lucrări din principalele zone etnografice din România. Prin diversitatea materialelor folosite, prin diferite forme și funcții, prin multitudinea

tehnicilor de țesut, ales, cusut, împletit, prin modalitățile de confecționare și ornamentare, acest proiect

cultural oferă o imagine a unui străvechi meșteșug, reprezentativ pentru creația populară românească.

Ștergar din Leta Mare, colecția etnografică a Muzeului Erkel Ferenc din Giula

Concurs european de fotografie și creație literară

British Council organizează concursul de fotografie și de creație literară „Open Road” (drum deschis) în România, Georgia, Rusia, Ungaria și Azerbaijan.

Concursul are ca scop colectarea celor mai bune lucrări din domeniul artiștilor din aceste țări, pe care le va expune pe un site creat special pentru această ocazie.

Un juriu alcătuit din reprezentanți ai celorlalte țări care au participat la concurs va anunța în luna februarie a anului viitor

lucrările care vor câștiga, anunțând Rom-Press. Festivitatea de acordare a premiilor va avea loc în martie 2005, iar acestea vor consta într-o invitație la o serie de ateliere literare care se vor organiza la British Council cu un autor din Marea Britanie, o sută de cărți de literatură britanică comparată, un loc gratuit la un examen Cambridge și un abonament gratuit la una dintre bibliotecile centrului britanic din București, Cluj, Iași sau Timișoara.

Rita Păcaș

(Urmare din numărul trecut)

Deodată, se aude zgomot ușor în casă... În sfârșit, s-au deșteptat... Musafirul se scoală-n picioare, tușește și pune mâna pe bordul pălăriei. În același moment, ușa se deschide și se arată n prag chipul nețăsălat al fetii:

– Haoleu, mamă! Săriți! C-a venit hăla iar!

Femeile sar degrab:

– Iar ai venit, nebunule! țipă Țăca.

– Ai venit iar la belete, ai? urlă bătrâna.

Și, până să n-apuce d. Popescu să salute măcar, se pomenește fleșcă! drept în ochi, o strachină cu prune sleite:

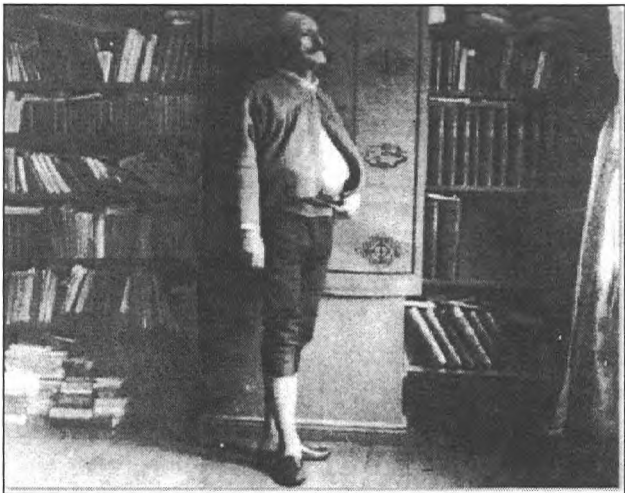
– Na belete!

– Sa pui să ne omoare, nevinovate, la poliție, ai? oțule!

Și după ce i-au luat vâzul, trage-i pumni, palme, și pe urmă care cu ce apucă, baba cu o cratiță, fata cu o scurtătură de lemn și femeia cu un tîm, și dă-l tava pân noroi:

– Na belete! Na belete!! Na belete!!!

Când au ostenit și dumealului, dar repede, și cu capul gol, de degrab' ce-i era – și chivuțele după el:

Caragiale în costum tradițional de arvanit

– Ho! Ho! Nu mai vrei belete? să mai vii la belete! ho! Oarba!!

Pe la șapte și jumătate d. Popescu era acasă. Consoarta sa nu dormise toată noaptea de grije. Cocoana, văzând halul omului, s-a pornit pe plîns... De cu seara, venise un prieten de la minister și lăsase o scrisoare... O citește:

„Dragă Leftere,

Astăzi, când am plecat de la canțilerie, d. Georgescu, șeful, mi-a zis să te anunț că, dacă mâine nu

vii la serviciu, poți să nu mai vii deloc, căci face raport de destituire și pune să spargă broasca sertarului tău, unde au încuiat dosarul cu afacerea Goldstein. Au venit astăzi trei deputați și au făcut gură că se trăgănează lucrările. De mâine, începem, pe cât o ține Camera, canțileria la 8 dim. Te rog. În interesul tău, vino negreșit. Șeful e turbat rău.

Al tău fidel amic, Mitică”

La opt și cinci, d. Lefter, spălat și primenit, suie treptele ministerului. Întrebă pe aproad:

– Șeful a venit?

– Acușica, răspunde aproadul. A ordonat să mergeți imediat la dumealul.

D. Popescu grăbește și intră foarte umilit. Șeful, care se plimbă de colo până colo, cu mâinile în buzunar, cum îl vede se oprește:

– Ai venit, domnule?

– Da, domnule Georgescu...

– Aici nu sunt domnul Georgescu, domnule! Aici sunt domnul șef... Să-mi

aduci la moment dosarul afacerii Goldstein... și aldată, să știi că te dau afară! Statul nu plătește impiegații ca să faci beții noaptea și ziua să zacă – uite ce prăpădit ești! în loc să vie la datorie... M-ai auzit?... Mergi de-mi adu dosarul!

Impiegatul iese împleticindu-se. Se duce la masa lui de lucru, descuie sertarul și apucă nervos un vraf de hârtii. Când dă să pună vraful pe masă, scapă pântră dește jos o hârtiuță mică îndoită. S-aplecă – o

ridică – o privește lung – dă un țipăt...

Toți zeii! Toți au murit! Toți mor! Numai Norocul trăiește și va trăi alături cu

– Sunt câștiguri mari?
– Măricele... Am amândouă câștigurile mari!
Bancherul deschise niște ochi plini de admirație și

Grigore Vasiliu-Birlic în Două loturi

Vreamea, nemuritoare ca și el!... Sunt aci!... aci, biletele!... aci era soarele strălucitor căutat atâta timp orbește pe-ntunec! [...]

El ascunde-n sân, între flanelă și piele, într-un plic de pânză, cele două bucățele de hârtie [...]. Se încheie la jiletică fără pripă se așază bine în jetul său de mușama și așterne cu mâna sigură, pe o coală de hârtie ministerială, următoarea compoziție, care, sub forma-i laconică, ascunde atâta bogată ironie:

„Domnule Ministru,
Sănătatea mea prea delicată nu-mi permite să mai suport asprimile de tot felul ale serviciului. Vă rog dar respectuos să binevoiți a-mi primi demisia din postul ce ocup la acest onor. minister. Binevoiți etc.
Eleutheriu Popescu”

[...] După zece minute, omul care a scuturat în fine jugul nesuferitei robii intră la bancherul unde au fost depuse biletele [...].

– Mă rog, unde se ncasează câștigurile de la lotăriile cari s-au tras alaltăieri?

– Fondul e depus la Casa de Depuneri, dar poate cineva să le-ncaseze și prin noi. Aveți vreun bilet câștigător?

– Am... două câștigătoare, răspunde fără afectare d. Popescu, și arată de departe biletele, ținându-le grațios între două degete.

zice, dând să ia biletele:

– Dați-mi voie, mă rog.
Dar d. Lefter retrage încetinel mâna, dezdoiește biletele și întreabă:

– N-aveți listele oficiale?

– Ba da. Iată-le.

– Mă rog, zice d. Lefter cu vorba răspicată, avem o dată: zero-șapte-zeci-și-șase-de-mii-trei-sute-opt-zeci-și-patru – Universitatea-Constanța.

– Nu, răspunse bancherul: una-sută-și-nouă-mii-cinci-sute-două-zeci.

– Dă-mi voie, nu mă ncurca: una-sută-și-nouă-mii-cinci-sute-două-zeci – București-Astronomie.

– Ba, pardon, zice bancherul... București-Astronomie – zero-șapte-zeci-și-șase-de-mii-treii-sute-opt-zeci-și-patru.

D. Lefter nu-și dă seama bine de ce, dar simte o sfârșeală și cade, alb ca porțalanul, pe un scaun lângă cantor, întinzând machinal mâna cu biletele. Bancherul le ia; se uită bine la liste, la bilete, la posesorul lor, și, zâmbind și el fără afectare, zice d-lui Lefter, care ascultă stupid:

– Uite ce e, stimabile: v-ați înșelat... și iacă de unde provine Dumneata ai... Ciudat lucru, ce-i drept... Cum s-a-ntâmplat!... Al dracului! Dumneata ai lua una tocmai numărul care a câștigat la cealaltă și...

– Și... ce?

– ...și viceversa.
Cum aude cuvântul viceversa, d. Lefter se face vâ-

năt ca ficatul și se ridică izbucnind cu o volubilitate supremă.

– Viceversa! Nu se poate, domnule! Peste poate! Viceversa! Asta-i șarlatanie, mă-nțelegi! Vă-nvâț eu min-te pe dv. Să umblați d-acuncolo cu infamii, și să vă bateți joc de oameni, fiindcă este o exploatare și nu vă mai saturați ca vampirii, pierzând toată sudoarea fiecărui om onest [...].

Ș-a-nceput să se jelească, să se bată cu palmele peste ochi și cu pumnii în cap și să tropăie din picioare, făcând așa un tărăboi, încât a trebuit bancherul să ceară ajutorul forței publice ca să scape de d. Lefter...

Dacă aș fi unul din tre acei autori cari se respectă și sunt foarte respectați aș, încheia povestirea mea astfel...

...Au trecut mulți ani la mijloc.

Într-un târziu, cine vizita mănăstirea Țigănești putea vedea acolo o maică bătrână, oacheșe, înaltă și uscată ca o sfântă [...]. Ea nu scotea un cuvânt, nu voia să răspundă la nici o întrebare; nu făcea nici un rău, era dimpotrivă foarte blândă. O singură apucătură denunța oarecum că, sub fruntea ei senină, clipea o minte cu reazimul dezrădăcinat: toate ziulica, maica Elefteria culegea, te miri pe unde le mai găsea, cioburi de strachini, pe cari le ascundea, cu scumpătate în scunda ei chiliuță.

Tot într-un timp, colo departe, în haosul zgomotos al Bucureștilor, trecătorii puteau vedea un moșneag micuț, intrat la apă și scofălcit, plimbându-se liniștit [...]. Bătrânul se plimba, regulat – dimineața, de colo până colo pe dinaintea Universității – seara, cum răsarau astrii, de jur împrejurul Observatorului pompierilor de la bifurcarea bulevardului Pake – șoptind mereu, cu un glas blajin, același cuvânt: „Viceversa!... da, viceversa!...” [...]

Dar... fiindcă nu sunt dintre acei autori, prefer să vă spun drept: după scandalul de la bancher, nu știu ce s-a mai întâmplat cu eroul meu și cu madam Popescu.

Tradiții românești

Obiceiuri de la Crăciun la Revelion, cum ar fi umblatul cu ursul, plugușorul sau sorcova

Umblatul cu capra

Acest obicei ține, de regulă, de la Crăciun până la Anul Nou. Măștile care evocă la Vicleim personaje biblice sunt locuite aici de masca unui singur animal, al cărui nume variază de la o regiune la alta: cerb în Hunedoara, capra sau turca în Moldova și Ardeal, borîța (de la bour) în Transilvania de sud. În Muntenia și Oltenia, capra e denumită „brezaia” (din cauza înfățișării pestrițe a măștii) și obiceiul se practica mai ales de Anul Nou.

Capra se alcătuiește dintr-un lemn scurt, cioplit în formă de cap de capră, care se învelește cu hârtie roșie. Peste această hârtie se pune o altă hârtie neagră, mărunț tăiată și încrețită în forma părului. În loc de aceasta se poate lipi și o piele subțire cu păr pe ea. În dreptul ochilor se fac în lemn două scobituri unde se pun două boabe de fasole mari, aloe, cu pete negre, peste care se lipește hârtia neagră cu încrețituri sau pielea cu păr. În loc de urechi, capra are două găvane de lingură. Pe ceafă are patru cornițe, frumos împodobite

cu hârtie colorată, pe care se află înșirate șiraguri de mărgelute sau hurmuzi. În dosul coarnelor se află o oglindă care răsfrânge foarte mândru lumina de pe la casele unde intră capra noaptea. În cele două fălci de sus ale capului, se pune falca de jos, care se mișcă în jurul unui cui care nu se vede. Această falcă este îmbrăcată la fel ca și capul. Sub ceafă este o gaură în care se pune un băț lung de un cot, de care se ține capra. De partea de dinaintea falcii de jos se află atârnat un clopoțel, iar de partea de dinapoi se află legată o sârmă. Dacă această sârmă se lasă slobodă, partea de dinaintea falcii de jos atârna și astfel gura caprei se deschide. Dacă s-ar trage scurt de sârmă, gura caprei s-ar închide printr-o clămpăneală seacă, de lemn. Firește clopoțelul sună. Atât bățul, cât și sârma sunt acoperite cu un sac de formă tronconică, de pânză groasă de sac, care, spre a sta umflată și a acoperi astfel pe cel ce va ține capra de băț va clămpăni-o și va juca-o are legate pe dinăuntru niște cercuri de sârmă sau de lemn. Masca este însoțită de o ceată zgomotoasă, cu nelipsiții lă-

utari ce acompaniază dansul caprei. Capra saltă și se smucește, se rotește și se apleacă, clămpănind ritmic din falcile de lemn. Un spectacol autentic trezește în asistență fiori de spaimă. Mult atenuat în forma sa citadină actuală, spectacolul se remarcă mai ales prin originalitatea costumului și a coregrafiei. Cercetătorii presupun că dansul caprei, precum și alte manifestări ale măștilor (căiuții-feciori travestiți în crai, turca-mască de taur), întâlnite în satele românești la vremea Crăciunului provin din ceremonii sacre arhaice închinete morții și renașterii divinității.

Umblatul cu ursul

Spre deosebire de capră, aceasta datină e întâlnită doar în Moldova, de Anul Nou. S-a avansat chiar ipoteza că la originea ei s-ar afla un cult traco-geic.

Ursul este întruchipat de un flăcău purtând pe cap și umeri blana unui animal ucis, împodobită în dreptul urechilor cu ciucuri roșii. Alteori, masca este mai simplă: capul ursului se confecționează dintr-un schelet de

lemn acoperit cu o bucată de blană iar trupul dintr-o pânză solidă, astfel ornată încât să sugereze perii maronii caracteristici. Masca este condusă de un „Ursar” însoțită de muzicanți și urmată, adesea, de un întreg alai de personaje (printre care se poate afla un copil în rolul „puiului de urs”). Ațâțată de ursar („Joacă bine, măi Martine, / Că-ți dau pâine cu măsline”), în răpăitul tobelor sau pe melodii fluierului, ținându-și echilibrul cu ajutorul unui ciomag, masca mormăie și imită pașii legănați și sacadați ai ursului, izbînd puternic pământul cu tălpile. Jocul său trebuie să fi avut, la origine, rolul de a purifica și fertiliza solul în noul an. Reprezentația se încheie cu obișnuitele urări adresate asistenței.

Plugușorul

Urare tradițională la români în preajma Anului Nou, plugușorul a păstrat scenariul ritualic al unei invocări magice cu substrat agrar.

El e întotdeauna însoțit de strigături, pocnete de bici și sunete de clopoței, dar

plugul adevărat, tras de boi, a fost înlocuit cu timpul de un plug miniatural, mai ușor de purtat, sau de buhaiul care imita mugetul boilor. Textul plugușorului și-a pierdut astăzi caracterul de incantație magică. Recitată într-un ritm vioi, urarea devine tot mai veselă, mai optimistă, pe măsură ce se apropie de sfârșit.

Sorcova

Aparținând obiceiurilor de Anul Nou, umblatul cu sorcova e mai cu seamă bucuria copiilor. Aceștia poartă o crenguță înmugurată de copac sau o sorcovă confecționată dintr-un băț în jurul căruia s-au împletit flori de hârtie colorată. Numele de sorcovă vine de la cuvântul bulgar surov (verde fraged), aluzie la ramură abia îmbobocită, ruptă odinioară dintr-un arbore. Înclinată de mai multe ori în direcția unei anumite persoane, sorcova joacă întrucâtva rolul unei baghete magice, înzestrate cu capacitatea de a transmite vigoare și tinerețe celui vizat. Textul urării, care amintește de o vrajă, nu face decât să întărească efectul mișcării sorcovei.

(www.lego.rdsor.ro/christmas)

Araba – Id Al-Milad
Daneza – Jul
Germana – Weihnachten
Engleza – Christmas
Esperanto – Kristnasko
Finlandeza – Joulu
Franceza – Noel
Greaca – Christouyenna
Ebraica – Chagamolad Hanotsri
Indoneza – Hari Natal
Italiana – Natale
Japoneza – Kurisumasu (Krismas)
Idiș – Nitel
Croata – Bozic
Olandeza – Kerstmis
Norvegiana – Jul
Poloneza – Boze Narodzenie
Portugeza – Natal
Rusa – Rashdestvo
Suedeză – Jul
Spaniola – Navidad
Suaheli – Krismasi
Ceha – Vánoce
Turca – Noel
Maghiara – Karácsony

Șfaturi de cadouri

1. Bijuterie – Fiecare femeie, mamă, mătușă, soacră, soție sau logodnică se va bucura de o bijuterie frumoasă, fie aceasta lanțșor, cerceș, brățară sau chiar inel.

2. Jurnal – Cadou ideal pentru adolescentele care își pot ascunde secretele păstrate cu grija în acesta.

3. Ceas – Un ceas de perete constituie un cadou de neuitat pentru orice familie. Însă dacă cumpărați ceasuri de mână pentru cineva, aveți grijă, pentru îndrăgostiții înseamnă dragoste eternă.

4. Pijama – Puteți alege din mai multe tipuri de material: bumbac moale și călduros pentru copii sau mătase fină pentru pretențioși. Să aveți grija însă la culoare. Și aceasta trebuie să se potrivească personalității persoanei căreia îi este oferit cadoul.

5. Căciulă, fular – Băieții și iarna preferă șapcă de baseball, însă dacă alegem un model și o culoare corespunzătoare se vor bucura și pentru acest cadou.

6. Cutie pentru bijuterii – O cutie pentru bijuterii este un cadou excelent pentru orice femeie, mai ales dacă și conține ceva...

7. Vază – Un exemplar antic frumos ornănat va face bucurioasă o gospodină, fiind în același timp utilă și decorativă.

8. Elemente de decorație – Să aveți

grijă ca acestea să fie alese cu gust. Trebuie să vă asigurați înainte de faptul că persoanei căreia i le oferim le place. Fie acesta bibelou, vază sau o statueta, trebuie să poarte amprenta bunului gust.

9. Ceașcă – Puteți alege din mai multe forme și culori, însă ceștile cu inscripții personalizate pot aduce multă bucurie pentru orice persoană care consumă ceai sau cafea în fiecare zi.

10. Muzică – Fie că alegeți CD, casetă sau placă muzicală, fiți siguri că ceea ce ați ales va corespunde gustului persoanei pentru care ați cumpărat cadoul.

11. Parfum – Un parfum este un cadou ideal – atât pentru femei cât și pentru bărbați. Să aveți grija să alegeți produse de calitate. Un parfum ieftin și cu miros neplăcut nu este chiar cadoul la care visează fiecare.

12. Bluze, cămăși – Constituie un cadou de care se bucură fiecare dintre noi, mai ales dacă este modelul, culoarea și materialul preferat. La aceste trei lucruri trebuie să fim atenți atunci când le alegem.

14. Ramă pentru fotografii – Putem găsi mii de forme și modele, perfecte pentru orice gust și personalitate. Dacă rama conține și o fotografie, aceasta va fi o bucurie și mai mare.

Handbal

Eroinele
de la Ciaba

O calificare senzațională cu elemente dramatice

În aceste zile Ungaria este centrul handbalului feminin al lumii. La Campionatul European, în prima fază a grupelor, cea mai mare surpriză au furnizat-o românele, care în ultimul meci de la Bichișciaba au învins deținătoarea titlului olimpic și european. După victoria contra Danemarcei, România s-a clasat pe primul loc din grupă și s-a calificat în următoarea fază de la Debrețin, cu două puncte.

În pofida tuturor semnelor negative, elevele contestatului selecționer **Cornel Oțelea** au început în plină forță cursa pentru calificare într-una dintre grupele principale. Victoria categorică de la debut asupra Suediei, cu un rezultat impresionant de 32-25, n-a fost prevestită de nimic. Lipsa mai multor componente de bază și atmosfera ostilă din partea presei sportive, precum și evoluția cam modestă în meciurile de pregătire, toate au anunțat altceva decât ceea ce s-a întâmplat la Bichișciaba. Un joc dezlănțuit, plin de fantezie, în care a reușit să înscrie, din propriul căreu, chiar și portarul **Luminița Huțupan**.

Dar următorul meci, disputat vineri, contra Germaniei, ne-a arătat o altă față a selecționatei. Penalty-uri ratate, încrâncenare fără efect și căderea moralului exact în momentul în care era cea mai mare nevoie de el. Un meci în care România a condus pe tabela de marcat timp de 50 de minute, dar degeaba. Pentru că nu a putut prezenta un joc cumpătat atunci când trebuia. Rezultatul era pe măsura derulării evenimentelor de pe teren. Un meci pierdut cu 24-26 în fața unei echipe pe care înainte cu câteva săptămâni o bătea cu opt goluri diferență. Totuși o mângâiere oferea prima victorie, prin care calificarea era aproape sigură, dar nu era indiferent cu ce punctaj va fi realizată aceasta. În aceste condiții

era nevoie de o victorie împotriva deținătoarei titlului olimpic și european. Obiectiv aproape nerealizabil, chiar dacă Danemarca a sosit cu un lot cu totul întinerit.

Însă duminică seara, spectatorii adunați în sala sportivă orașenească au asistat la un meci dramatic, în care România și-a arătat o a treia față. De această dată **Ani Senocico** și colegele ei au surprins cu un debut fulminant scandinav. Însă după 5-0 s-a instalat repede diferența de numai două goluri, care de trei ori a fost redusă chiar la zero de daneze. De această dată românele au avut moralul de a reveni în momentele grele. Astfel, cu șapte minute înaintea fluierului final tabela de marcat înregistra o diferență de patru goluri, care până în ultimul minut s-a topit la numai un singur gol. Iar ultimul minut a adus o adevărată dramă, derulată pe viu. După ce, la debutul reprizei a doua, Senocico a fost cea care și-a purtat în spate echipa, cu trei goluri marcate consecutiv, la sfârșitul jocului a dat dovadă de prezență de spirit **Elena Avădăni**. Extrema dreaptă de la Deva a marcat în inferioritate numerică, după care a mai primit un gol și România. Însă în ciuda eliminării **Luminiței Huțupan**, pentru tragere de timp, danezele n-au mai putut egala nici cu două jucătoare în plus pe teren.

Cei în jur de 1.500 de spectatori au asistat la un adevărat spectacol handbolic și la bucuria dezlănțuită a celor câteva zeci de români din sală. „Spre deosebire de alte dăți, elevele antrenorului **Cornel Oțelea** au înțeles că talentul contează prea puțin atunci când nu există spirit de echipă. Drept urmare, greul meciului cu Danemarca

Fotbal

Pițurcă la al doilea mandat

Fostul antrenor al echipei Steaua București, **Victor Pițurcă**, a fost numit, săptămâna trecută, în fruntea echipei naționale de fotbal a României. Cu decizia luată de conducerea Federației Române de Fotbal s-a pus capăt situației de suspans, creată în urma demisiei lui **Anghel Iordănescu**, care a părăsit banca tehnică a tricolorilor, după eșecul suferit în meciul cu Armenia. Egalul a compromis serios șansele de calificare ale României la Campionatul Mondial din 2006. Așadar obiectivul principal este întocmirea unei echipe performante pentru Campionatul European din 2008, însă noul selecționer nu renunță nici la calificarea pentru întrecerea mondială din Germania.

După retragerea lui **Anghel Iordănescu**, au ajuns în vizorul

conducerii FRF patru tehnicieni români cu șanse de a ocupa postul vacant. **Mircea Lucescu** și **Gheorghe Hagi** însă, au renunțat repede la chemare, deoarece ambii sunt legați cu câte un contract puternic și de milioane de dolari de echipele lor de club. **Lucescu** abia a preluat conducerea tehnică la Donețk și nici de cum nu a fost lăsat de finanțatorul clubului, iar **Hagi**, revenind în locul marilor sale succese ca jucător, nu a dorit să renunțe la banca tehnică a echipei Galatasaray, unde abia cu câteva etape în urmă își consolidase locul, dovădind, în sfârșit, o mână bună și la conducerea tehnică a unei echipe. Până la urmă au mai rămas în cursă numai **Ladislau Bölöni** și **Victor Pițurcă**.

Cei doi au mai petrecut câte o perioadă mai scurtă în fruntea Naționalei, dar mai sunt și alte trăsături comune ale lor. De exemplu, ambii au fost componenți ai lotului Stelei, atunci când clubul din București a cucerit, în anul 1986, Cupa Campionilor Europeni, ambii au fost jucători hotărâtori ai echipei naționale și amândoi au devenit tehnicieni cu mână de fier, care

nu acceptă compromisuri și care sunt capabili să păstreze disciplina în rândul jucătorilor. De această din urmă virtute este nevoie ca nici o dată la echipa reprezentativă, lui **Iordănescu** fiindu-i reproșat cel mai vehement faptul că nu a reușit să instaureze o disciplină în lot, practicând un regim preferențial, în care starurile **Mutu**, **Chivu**, **Pancu** și **Lobont** își permiteau orice, iar ceilalți erau tratați ca niște jucători de mână a doua.

Până la urmă ceea ce se zvonea s-a adeverit. **Pițurcă** a fost instalat la mijlocul săptămânii trecute, iar **Bölöni**, probabil evaluându-și șansele reale, s-a retras din cursă cu doar câteva zile înaintea deciziei finale a federației. Antrenorul **Pițurcă**, după primul său mandat, a fost demis în noiembrie 1999, cu toate că a calificat România la Euro 2000. Cauza renunțării la el a fost conflictul dur cu **Hagi**, **Gică Popescu** și **Dan Petrescu**. De numele lui **Victor Pițurcă** se leagă ultimele calificări ale echipelor naționale de tineret la CE 1998 și de seniori la Euro 2000. Primul mandat al lui **Pițurcă** s-a încheiat după 16 luni, timp în care antrenorul a intrat în conflict cu presa, suporterii și cu jucătorii. De atunci el s-a maturizat, dar este cunoscut, și pe mai departe, pentru disciplina pe care o ține la echipele sale. Ultima sa apariție ca tehnician se leagă de nume-

le Stelei, cu care a reușit să câștige campionatul, în patru ani numai o singură dată, dar de unde a plecat lăsând în urmă o echipă foarte bine încheagată, care acum s-a dovedit performantă și pe plan continental. „Voi purta discuții cu toți jucătorii aflați în circuitul echipei naționale sau care mai pot oferi ceva primei reprezentative”. Aceasta a fost declarația prin care **Victor Pițurcă** a deschis ușa lotului tuturor celor cărora **Iordănescu** le-o închisese, sau care au refuzat să se mai prezinte la echipa națională. **Pițurcă** a și pronunțat câteva nume: **Ghioane**, **Dorinel Munteanu**, **Adrian Ilie**, **Contra**, **Filipescu**, **Mitea**, **Viorel Moldovan**. Mai mult, a afirmat că se va deplasa personal să-i convingă pe unii dintre ei. Printre primele acțiuni ale sale se numără și organizarea unui joc pentru depistarea talentelor de la juniori. Iar în ce privește șansele de calificare el susține că ele nu s-au pierdut cu totul și că va depinde mult de rezultatele primelor două meciuri din primăvară, contra Olandei și Macedoniei. Dacă în cele două confruntări România ar reuși să acumuleze punctele maxime, lupta din grupă ar deveni iar deschisă, cel puțin aceasta este părerea noului selecționer, în care se pun mari speranțe atât la FRF, cât și în tribune.

Șt. Crâsta

nu a mai fost dus de extreme, iar colaborarea dintre jucătoarele care evoluează pe posturi diferite a fost dintre cele mai bune. Pasele la pivot au dat rezultat, iar **Oana Manea** a reușit poate meciul vieții, ea marcând două goluri și scoțând trei aruncări de la 7 metri. La rândul lor, interii au avut evoluții mult mai aproape de pretențiile unei astfel de competiții. În acest sens, se poate sublinia faptul că **Simona Gogărlă** a punctat

de cinci ori, iar **Amariei** a contribuit la succesul tricolorilor cu patru goluri. A fost și un bun prilej de reabilitare pentru căpitanul echipei, **Mihaela Senocico**, care a avut o repriză secundă remarcabilă. Nici portarii nu s-au lăsat mai prejos, **Luminița Huțupan** având un procentaj de 41 la sută, apreciază prestația româncelor ziarul ProSport. Iar acum ne aflăm într-o situație delicată, pentru că în momentul

încheierii ediției noastre încă nu cunoaștem rezultatele din grupa principală din Debrețin, iar în momentul apariției acestor rânduri echipele se pregătesc deja pentru semifinale și finală. Nu avem altceva de făcut decât să vă promitem că în numărul nostru viitor vom relata despre evoluția întreagă a româncelor, care au adus la noi acasă toată frumusețea și dramatismul handbalului de cel mai înalt nivel.

Ștefan Crâsta

ROMÂNIA

Luni 20 decembrie
6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 7.45 Desene animate 8.15 Corect! 8.20 Cinci minute de cultură 8.30 Teleshopping 9.00 Surprize, surprize... (R) 11.30 Teleshopping 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Teleshopping 14.00 Pro Patria 14.30 Kronika 15.55 Sănătate pentru toți! 17.00 Serial. Portul miracolelor 17.50 Jurnal de călătorie 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Iartă-mă! 20.00 Ochiul magic 21.00 Vorbe despre fapte 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Nocturne 23.30 Film. E vremea lupilor! 1.10 Jurnalul TVR 2.10 Film. La limita extremă 4.10 Clubul de comedie (R) 4.50 Serial. Destine secrete 5.40 Teleshopping.

Marti 21 decembrie
6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția doi fără un sfert 7.45 Desene animate 8.15 Corect! 8.20 Cinci minute de cultură 8.30 Teleshopping 9.00 Avanzpremiera 9.10 Serial (R) Profu' 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 10.50 Euro-dispecer 10.55 Tezaur folcloric (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Teleshopping 14.00 Alege viața! 14.30 Cultura eco 15.00 Kronika 15.55 TVR în direct 17.00 Serial. Portul miracolelor 17.50 Jurnal de călătorie: Cuba secretă 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Copacul dorințelor 20.50 Avanzpremiera 21.00 Vorbe despre fapte 22.00 Jurnalul TVR 22.30 O zi alături de Compania Națională de Danza (Spania) și de coregraful Nacho Duato 23.05 Film. Dansați? 0.50 Cinci minute de cultură 1.00 Serial. Profu' 1.50 Jurnalul TVR 2.50 Film (R) E vremea lupilor! 4.40 Avanzpremiera 4.50 Serial. Destine secrete 5.40 Teleshopping.

Miercuri 22 decembrie
6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția 2 fără un sfert 7.45 Desene animate 8.15 Corect! 8.20 Cinci minute de cultură 8.30 Teleshopping 9.00 Avanzpremiera 9.10 Serial (R) Profu' 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 10.55 Euro-dispecer 11.00 O vedetă... populară (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Teleshopping 14.00 Oameni ca noi 14.30 ...Sed Lex! 15.00 Conviețuiri 15.55 TVR în direct 17.00 Serial. Portul miracolelor 17.50 Jurnal de călătorie: Cuba secretă 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Vorbe despre fapte 21.00 Revoluția în direct 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Film. Cochetând cu dezastrul 0.10 Cinci minute de cultură 0.20 Serial. Profu' 1.10 Jurnalul TVR (R) 2.10 Film (R) Dansați? 3.55 ...Sed Lex! (R) 4.25 Alege viața (R) 4.50 Serial. Destine secrete 5.40 Teleshopping.

Joi 23 decembrie
6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția doi fără un sfert 7.45 Desene animate 8.15 Corect! 8.20 Cinci minute de cultură 8.30 Teleshopping 9.00 Avanzpremiera 9.10 Serial (R) Profu' 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 10.50 Euro-dispecer 10.55 Stele... de 5 stele (R) 11.50 Clubul de comedie (R) 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Teleshopping 14.00 Dincolo de hartă (R) 14.30 Akzent 15.55 TVR în direct 17.00 Serial. Portul miracolelor 17.50 Trăgările Joker și Loto 5/40 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Telematematica: Omul din Rio 21.10 Garanta 100% 22.00 Jurnalul TVR 22.30 Concert Sarah Brightman 0.35 Film. Un băiat ca pâinea caldă 2.30 Cinci minute de cultură 2.40 Film (R) Cochetând cu dezastrul 4.15 Corect! (R) 4.20 Dincolo de hartă (R) 4.50 Serial. Destine secrete 6.40 Teleshopping.

Vineri 24 decembrie
6.00 Jurnalul TVR 6.45 Agenția doi fără un sfert 7.45 Desene animate (R) 8.15 Corect! 8.20 Cinci minute de cultură 8.30 Teleshopping 9.00 Corul Allegretto. Concert de Crăciun cu ocazia împlinirii a 30 de ani de la înființare 10.00 Serial (R) Portul miracolelor 10.55 Avanzpremiera 11.00 Din lumea reclamelor 11.30 Tezaur folcloric. Deschide ușa, creștine! I. 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.30 Teleshopping 14.00 Tezaur folcloric. Deschide ușa, creștine! II. 14.30 În Ajun cu Moș Crăciun 16.00 Film. Anastasia 17.50 Jurnal de călătorie: Cuba secretă 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Stele... de 5 stele 21.00 Film. Fetele lui Moș Crăciun 22.50 Jurnalul TVR 23.00 Concert Westlife 24.00 Film. Inimă de tată 1.40 Jurnalul TVR (R) 2.40 Film (R) Un băiat ca pâinea caldă 4.25 Tezaur folcloric (R) 5.10 Serial. Destine secrete.

Sâmbătă 25 decembrie
6.00 Film. Ultimul cadou de Crăciun 7.35 Desene animate 8.30 Repere sacre. Ediție specială de Crăciun 11.00 „S-a născut Iisus”! 12.00 Olimpiada moșilor I. 13.00 Jurnalul TVR 13.15 Olimpiada moșilor II. 14.15... Pe care le-am citit 14.30 O vedetă populară 16.00 O, ce veste minunată! 17.00 Crăciun cu vedete TVR 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Surprize, surprize... 20.10 Jurnal de călătorie: Cuba secretă 20.20 Surprize, surprize... 21.10 Avanzpremiera 21.20 Surprize, surprize... 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Taverna 1.30 Cinci minute de cultură 1.40 Jurnalul TVR (R) 2.40 Film. Văduvele 4.05 Tezaur folcloric (R) 4.35 Serial. Destine secrete 5.25 Teleshopping.

Duminică 26 decembrie
6.00 Universal credinței 7.30 Desene animate 8.30 Jurnalul TVR 8.45 Film. Micul print 10.30 Avanzpremiera 10.45 Uita-se Europa 11.00 Viața satului 12.00 Unde este moș Crăciun? 13.00 Jurnalul TVR 13.15 Supermarket de divertisment 15.00 Tezaur folcloric. Deschide ușa, creștine! II. 16.15 Film. Yernica 18.00 Jurnalul TVR 19.00 Film. Gentleman B. 20.55 Concert Holograf și prietenii 22.00 Jurnalul TVR 22.15 Concert extraordinar Nightwish 23.55 Serial. Există minuni? 0.50 Jurnalul TVR (R) 1.50 Film. Văduvele 3.15 Tezaur folcloric (R) 4.20 Universal credinței (R) 5.40 Teleshopping.

TVR

Luni 20 decembrie
6.00 Televiziunea, dragostea mea (R) 7.00 Teleshopping 7.30 Desene animate 8.00 Poftă bună! (R) 8.30 Colmea distracției (R) 9.30 Serial (R) Întoarcere în Paradis 10.25 Cinci minute de cultură 10.40 Serial. Pasiuni 11.30 Euro-dispecer 11.35 D'ale lui Mitică (R) 12.30 Teleshopping 13.30 Serial. Școala micilor vrăjitoare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Sămburele de adevăr 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 16.55 Euro-dispecer 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Zestrea românilor 18.00 Fotbal în sală 19.30 Baricadă pentru neuitare 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Viața la țară 23.15 Serial. Districtul 0.10 Film. (R) Copiii unui Dumnezeu mai mic 2.15 Sămburele de adevăr (R) 2.45 Jurnalul Euronews pentru România (R) 3.00 Euro-dispecer 3.05 Zestrea românilor (R) 3.35 Serial (R) Districtul 4.30 Expres TV 5.00 Atlas (R) 5.30 Jurnalul TVR (R).

Marti 21 decembrie
6.00 Piersic Show (R) 7.00 Teleshopping 7.30 Desene animate 8.00 Serial (R) Rebelii 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Euro-dispecer 11.45 Magazinul studiourilor teritoriale 12.30 Teleshopping 13.30 Serial. Școala micilor vrăjitoare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Festivalul Național „I.L. Caragiale”. Documentar 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 16.55 Euro-dispecer 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Mărturie 18.00 Serial. Maria Bonita 19.00 FIFA – Jucătorul anului 2004 19.30 Baricadă pentru neuitare 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Ultimul glonț 23.00 Serial. Stargate 24.00 FIFA – Jucătorul anului 2004 (R) 0.20 Film. Wally Sparks 2.15 Jurnalul Euronews pentru România (R) 2.30 Cinci minute de cultură 2.45 Euro-dispecer 3.00 Mărturie (R) 3.30 Serial (R) Stargate 4.30 Expres TV 5.00 Documentar (R) 5.30 Jurnalul TVR

Miercuri 22 decembrie
6.00 Serial (R) Maria Bonita 7.00 Teleshopping 7.30 Desene animate 8.00 Serial (R) Rebelii 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Euro-dispecer 11.45 Magazinul studiourilor teritoriale 12.30 Teleshopping 13.30 Serial. Școala micilor vrăjitoare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Sămburele de adevăr 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 16.55 Euro-dispecer 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Cronică unei veri 18.00 Serial. Maria Bonita 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 Palatele lumii 20.00 Sănătate naturistă 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Ocolul Pământului în 80 de zile 23.00 Serial. Colecționarul de suflute 23.55 Serial (R) Dragul de Raymond 0.25 Film. Alegerea 2.05 Sămburele de adevăr (R) 2.35 Jurnalul Euronews pentru România (R) 32.50 Cinci minute de cultură 3.05 Sănătate naturistă (R) 3.35 Serial (R) Colecționarul de suflute 4.30 Expres TV 5.00 Cronică unei veri (R) 5.30 Jurnalul TVR (R).

Joi 23 decembrie
6.00 Serial (R) Maria Bonita 7.00 Teleshopping 7.30 Desene animate 8.00 Serial (R) Rebelii 9.00 Tonomatul DP2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.40 Euro-dispecer 11.45 Magazinul studiourilor teritoriale 12.30 Teleshopping 13.30 Serial. Școala micilor vrăjitoare 14.00 Împreună în Europa 15.00 În fața istoriei 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Lecția de privat 18.00 Serial. Maria Bonita 19.00 Serial. Dragul de Raymond 19.30 În lumea adâncurilor 20.00 Bugetul meu 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 Film. Maria, fiica fiului ei I. 23.00 Serial. Amazon 23.55 Serial (R) Dragul de Raymond 0.20 Film. Când Dumnezeu îi uită pe oameni 2.00 Top Sport (R) 2.30 Jurnalul Euronews pentru România (R) 2.45 Cinci minute de cultură 3.00 Lecția de privat (R) 3.30 Serial (R) Amazon 4.20 Euro-dispecer 4.30 Expres TV 5.00 În fața istoriei (R) 5.30 Jurnalul TVR

Vineri 24 decembrie
6.00 Serial (R) Maria Bonita 7.00 Teleshopping 7.30 Desene animate 8.00 Serial (R) Rebelii 9.00 Tonomatul DP 2 10.30 Cinci minute de cultură 10.45 Serial. Pasiuni 11.45 Magazinul studiourilor teritoriale 12.30 Teleshopping 13.30 Serial. Școala micilor vrăjitoare 14.00 Împreună în Europa 15.00 Sămburele de adevăr 15.30 Cinci minute de cultură 15.45 Jurnalul TVR 16.00 Serial. Rebelii 17.00 Jurnalul Euronews pentru România 17.15 Cinci minute de cultură 17.30 Auto Club 18.00 Gala Festivalului „Om bun” – Ediția a XIV-a 19.00 Film. Al patrulea mag 20.45 Jurnalul TVR 21.00 Jurnalul Euronews pentru România 21.15 D'ale lui Mitică 22.15 Premiile de eleganță și Fair Play 23.15 Serial. Pasărea Spin 0.10 Serial. Vizitatorul 1.00 Film. Dave și Tom 2.45 Cinci minute de cultură 3.00 Sămburele de adevăr (R) 3.30 Serial (R) Vizitatorul 4.25 Euro-dispecer 4.30 Expres TV 5.00 Medalion folcloric (R) 5.30 Jurnalul TVR (R).

Sâmbătă 25 decembrie
6.00 D'ale lui Mitică (R) 7.00 Concert extraordinar cu Corul Madrigal 8.00 Antena satelor 9.00 Buburuz și alte găze 9.30 Stelele pentru Europa 10.00 Film. Pulbere de stele 11.35 Ferestre spre Cer 12.50 Cântecul iernii 13.00 Televiziunea, dragostea mea 14.00 Film. Călătoriile lui Gulliver 15.30 Zestrea românilor 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Via sacra 17.10 Piersic Show 1.00 STR. Moș Crăciun 19.30 Serial. Arny 20.15 Capodopere în colecțiile ceh 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Film. Pantofii de Crăciun 22.45 Serial. Pericol din spațiu 23.45 Concert 0.40 Film (R) Pulbere de stele 2.15 STR. Moș Crăciun (R) 3.40 Serial (R) Pasărea Spin 4.30 Expres TV 5.00 Zestrea românilor (R) 5.30 Jurnalul TVR (R).

Duminică 26 decembrie
6.00 Serial (R) Amy 6.45 Capodopere în colecțiile ceh 7.00 Teleshopping 7.30 Medicin de interpret 8.00 Ferma 9.00 Antena satelor 10.00 H... ora prichindilor 11.00 Vinul și viața Atenție, se cântă! 13.00 Casa mea 13.30 Poftă bună! 14.00 Film. Călătoriile lui Gulliver 15.35 Zestrea românilor I 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Serial. Întoarcere în Paradis 17.10 Serial. Farmece 18.00 Colmea distracției 20.30 Jurnalul TVR 21.00 Film. Dorința de Crăciun 22.40 Rock Forum 23.40 Film (R) Pantofii de Crăciun 1.20 Film (R) Călătoriile lui Gulliver 3.00 Casa mea (R) 3.30 Serial (R) Pericol de spațiu 4.30 Expres TV 5.00 Zestrea românilor (R) 5.30 Jurnalul TVR (R)

ÎN LIMBA MATERNĂ emisiune radiofonică în limba română

20 DECEMBRIE, LUNI (redactor: Adam Bauer)
10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.00: Montaj de muzică populară 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Încheiere

21 DECEMBRIE, MARTI (redactor: Petru Cîmpian)
10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.40: Evenimente calendaristice 10.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin informativ, date meteo 11.45: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

22 DECEMBRIE, MIERCURI (redactor: Iulia Kaupert)
10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.53: Avanzpremiera „Ecranul Nostru” 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

23 DECEMBRIE, JOI (redactor: Petru Cîmpian)
10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 11.00: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20: Nota săptămânii de Edda Illyés 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.45: O șansă istorică: Uniunea Europeană 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

24 DECEMBRIE, VINERI (redactor: Adam Bauer)
10.30: Introducere, cuprins 10.35: Știri și informații, date meteo 10.45: Evenimente calendaristice 10.50: Revista presei „Foaia românească” 10.55: Avanzpremiera „Ecranul Nostru” 11.00: Magazinul „De la 14 la 18 – liceenii” 11.30: Buletin de știri, date meteo 11.40: Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.55: Știrile zilei pe scurt, încheiere

25 DECEMBRIE, SÂMBĂTĂ (redactor: Petru Cîmpian)
14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45: Party Time – magazin de muzică ușoară 15.00: „Pe unde Europei” – magazin radiofonic euroregional 15.58: Încheiere

26 DECEMBRIE, DUMINICĂ (redactor: Iulia Kaupert)
14.30: Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.30: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 15.30: Emisiune religioasă baptistă 15.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relații din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, în afară de frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale.

Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Ecranul nostru

22 decembrie 2004 (mtv ora 13.45)
Reluare: 24 decembrie 2004 (m2 ora 11.15)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

În ultima emisiune dinainte de Crăciun o să puteți urmări mesajele Prea Sfințitului Episcop Sofronie și a predicatorului baptist din Micherechi, Teofil Tripo, rostite cu ocazia sărbătoririi nașterii lui Iisus Hristos. Pe lângă colindele tradiționale, în interpretarea corurilor comunității și din România, o să mai puteți urmări un material în care se prezintă felul în care sărbătorește o familie mare din Micherechi, redacția Ecranul nostru fiind oaspetele familiei Puha.

Realizator: Aurel Becan

PROGRAMUL TVR TIMIȘOARA

Interval orar 16.00-18.00, pe frecvența TVR2

Luni, 20 decembrie 2004
16.00–16.55 Teleaudiența 16.55–17.00 Vorbiri corecte 17.00–17.30 Universal culturii 17.30–18.00 Știri regionale.

Marti, 21 decembrie 2004
16.00–16.30 Cronică germană (emisiune în limba germană) 16.30–17.30 De la om la om (magazin de actualitate socio-economică) 17.30–18.00 Știri regionale.

Miercuri, 22 decembrie 2004
16.00–16.30 Panoramic sud-vest (emisiune în limba maghiară) 16.30–17.30 Viața la țară 17.30–18.00 Știri regionale.

Joi, 23 decembrie 2004
16.00–16.30 Orizonturi sârbești (emisiune în limba sârbă) 16.30–17.00 Pe viu (talk show pe teme de actualitate) 17.00–17.30 Exclusiv 17.30–18.00 Știri regionale.

Vineri, 24 decembrie 2004
16.00–17.30 Țara lui Moș Crăciun. Realizator Roxana Florea 17.30–18.00 Știri regionale.

Sâmbătă, 25 decembrie 2004
16.00–16.55 Timișoara internațional 16.55–17.30 În prelungiri 17.30–17.45 Știri regionale 17.45–18.00 Jurnalul copiilor.

Duminică, 26 decembrie 2004
16.00–17.45 Acasă de Crăciun 17.45–18.00 Dialog spiritual

Sponsori ai săptămânalului „Foaia românească”

Departamentul pentru
Românii de Pretutindeni,
Guvernul României

Emisiunea în limba română
24 de ore din 24
pe www.rri.ro

Unitate prin diversitate Uniunea Europeană

Întrebări, teme permanente:

- ❖ Ce ne așteaptă în Uniunea Europeană
- ❖ Aderare – avantaje și dezavantaje
- ❖ Euroregiune – colaborare transfrontalieră
- ❖ Cetățean european – multicultură, multilingvism

Program radiofonic: 20 decembrie, luni – ora 19.00
– Kossuth URH: 66,29 MHz și 66,14 MHz
– Frecvențele posturilor teritoriale

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/indexrom.html

Crăciunul copiilor

Dragi copii din țara asta,
Vă mirați voi cum se poate,
Moș-Crăciun din ceriu de-acolo
De le știe toate-toate...

Uite cum, vă spune badea...
Iarna-n noapte pe zăpadă
El trimite câte-un înger
La fereastră să vă vadă...

Îngerii se uită-n casă
Văd și spun – iar Moșul are
Colo-n ceriu la el în tindă,
Pe genunchi o carte mare...

Cu condei de-argint el scrie
Ce copii și ce purtare...
Și de-acolo știe Moșul
Că-i șiret el, lucru mare...

Octavian Goga

Matei Ianosov, cl. a I-a, Bătănia

Noemi Fodor, cl. a IV-a, Micherechi

Zoltan Maga, cl. a V-a, Bătănia

Gavril Kürti, cl. a VI-a, Apatou

Marcu Puha, cl. a III-a, Micherechi

Laura Stan, cl. a IV-a, Bătănia

FOAIA
românească

17 DECEMBRIE 2004
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Toma Iova, Rita Păcș, Cristian Martin, Ștefan Crăsta. Tehnoredactare computerizată: Ștefan Mihailov. Editura și redacția: 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8., Pf. 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@axelero.hu, foaia@freemail.hu Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Giula, str. Dózsa Gy. nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Mozi Nyomda Bt. 5600 Békéscsaba, Luther u. 5/B. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele în anul 2004: 3 luni 912 forinți; 6 luni 1824 forinți; 1 an 3648 forinți. Apariția săptămânalului este asigurată de Fundația Publică „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria”. A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségért” Közalapítvány biztosítja.